ҲУЖУМНИ ДАВОМ ЭТТИРАБЕРАЙЛИК!

КОММУНИСТ ВА КОМСОМОЛЛАР! Мусобақадошларнинг биринчи сафларида бўлингиз, пахтакорларни ишлаб чиқариш топшириқларини кун сайин тўла ва ошириб бажаришга даъват этингиз!

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТЛАРИ, ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ САНОАТ ВА ҚИШЛОҚ ОБЛАСТЬ ҲАМДА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 150 (2441). | 2 август, жума, 1963 йил. | Баҳоси 2 тийин.

ҲОСИЛГА-ҲОСИЛ ҚЎШАЙ ДЕСАНГИЗ

Бугун областимизнинг илғор хўжаликлари пахта далаларида ойлаган кишининг дили яйрайди, кўзи қувнайди. Бўйи белбоғ билан ўпишган ғўзаларнинг соғлом, бақувват шохларида ғуж-ғуж шона, чаман-чаман гул, беш-олтитадан тўқ кўсак. Июль зарбдор ой, ҳамма июль вахтасига, деб ўртага ташланган жанговар шиор остида, мўл ҳосил иштиёқида мардонавор олиб борилган курашнинг натижаси бу. Кечани-кундузга, кундузни-кечага улаб, жўякларга жилдиратиб оби ҳаёт оқизган, ҳар туп ғўзани она меҳри билан парвариш этиб, унинг томир уришидан, нафас олишидан ҳар дақиқа бохабар бўлиб турган, постида сергак сувчилар меҳнатининг самараси бу. Ҳар туп ғўза дуркун ўссин, эркин томир отсин, бирон тупи ҳам нобуд бўлмасин, деган эзгу-ният билан қудратли агрегатлар рулини бураб, қатор ораларини ўрсиллатиб юмшатган азамат механизаторлар ғайрати-шижоатининг кўзгуси бу!

Янгийўлдаги «Қизил Октябрь», «ЎзССР 30 йиллиги», Ўрта Чирчиқдаги Охунбобоев номли, «Ленин йўли», «Полярная звезда», «Северний маяк», Бўкадаги «Гулистон», Юқори Чирчиқдаги «Политотдел», «Правда» колхозлари, Оққўрғондаги «ЎзССР беш йиллиги» совхози азамат пахтакорлари июль ойи ичида чинакамига енг шимариб, бел боғладилар. Ишчи кучлари, техника воситалари дала ишларига тўла сафарбар этилди. Хўжалик раҳбарлари сувчиларни, механизаторларни суянган тоғларимиз, деб эъзозладилар. Ҳар томонлама қулай иш шароити яратиб бериб, ғўза парвариши қаҳрамонларини иззат-ҳурмат билан рағбатлантириб турдилар. Коммунистлар, комсомоллар зарбдор ойнинг авангардлари, хайрли ишнинг етакчилари бўлиб майдонга чиқдилар.

Натижа соз бўлди. Пайкаллар бегона ўтлардан тозаланди, ҳосилнинг душмани зараркунандалар қириб ташланди. Ҳар туп ғўза озиққа тўйиб, қониб сув ичди. Ана шунинг учун ҳам биз бўлиқ ғўзаларни кўрганда дил яйрайди, кўз қувнайди, деб ҳақли равишда айта оламиз.

Уста деҳқон ҳақ гапга кўнади. Ҳали бу чегара эмас, ҳали мақсадга тўла эришганимиз йўқ, ҳозирги тўпланган ҳосил билан хотиржамланмаймиз.

Ҳамма ерда ишни Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг Мурожаати асосида ташкил этишимиз, хотиржамликка йўл қўймай пахта фронтининг ҳамма участкаларида ҳужумни давом эттирабершимиз лозим. Негаки, Мурожаатда айтилганидек август ойида ғўза барқ уриб ўсишни давом эттираберади. Бу ойда нимжон ғўзаларни ҳам бўлиқ ғўзалар даражасига етказиш, ҳар бир майдонда юқори ҳосил етиштириш мумкин. Бутун куч-ғайратни ишга солиш, ҳар қатордаги ғўза тўғрисида ғамхўрлик қилиш, ўсимликни меҳр-муҳаббат билан парвариш қилиш керак.

Зиммага олинган социалистик мажбуриятни ортиғи билан бажариб, эл-юртга, она-Ватанга очиқ чеҳра билан рапорт берамиз, деган ориятли деҳқонлар худди ана шундай қилмоқдалар. Ез бўйи қилинган меҳнатнинг бир қисми зое кетмасин, деб ҳар туп ғўзани қониб сув ичишини таъминлашаяпти, эгатларни юмшоқ сақлашаяпти. Икки томонлама культивация қилишни сира бўшаштирмай, ғўзаларнинг тўрт томон шамолидан, ер ва қуёш ҳароратидан баҳраманд бўлиши учун интилишаяпти. Айрим пайкалларда ривожи беш-ўн кун кечиккан ғўзаларга шарбат бериб, серҳосил ғўзаларга тенглаштириб олиш тадбирлари амалга оширилмоқда.

Қошки эди, областимизнинг барча хўжаликларида ҳам ҳар туп ғўзада мўлжалдаги ҳосил тўпланган бўлса! Йўқ. Қатор хўжаликларда қуёш етарли ҳарорат тўккан, ер ҳам қуёш каби ўз ҳароратини ғўзага бахш этган, ҳар дақиқаси олтин билан тенг кунларнинг қадрига етилмаяпти. Ишчи кучлари, техника ғўза парваришига тўла сафарбар этилмаяпти. Ана шунинг учун ҳам бу хўжаликларда йирик-йирик пайкаллардаги ғўзалар ўн-ўн беш кунлаб ривождан қолди. Айрим хўжаликларда ўт ўраб кетган, сувсизликдан хансираган ғўзалар ҳосил элементларини тўкиб юборди.

Янгийўлдаги Жданов номли, Калинин ишлаб чиқариш бошқармасидаги Киров номли, «Маданият» колхозларида ана шундай аҳвол юз берди. Ҳозирчи? Бу хўжаликларнинг раҳбарлари ғўза парвариши соҳасида йўл қўйилаётган хато ва камчиликларни тезда бартараф қилиш чораларини кўришаяптими? Ҳали ҳам хотиржамлик кайфияти ҳукм сураяпти. Хўжаликларнинг раҳбарлари айрим илғор бригадалар ғўзасининг кўкига маҳлиё бўлиб, қолоқ участкалардаги ёш ғўзаларни қўшимча парвариш қилишга эътибор бермаяптилар. Агар улар август ойида — ҳосилга ҳосил қўшиш ойида меҳнатни қайта ташкил этиб, ғўза парваришидаги қолоқликни тезда тугатиш чораларини кўрмасалар, ёш ғўзаларни серҳосил ғўзаларга тенглаштириб олиш йўлида астойдил курашмасалар кузда панд еб қолишлари турган гап.

Ҳа, август чиндан ҳам бор ҳосилни тўла сақлаб қоладиган ва ҳосилга ҳосил қўшадиган ой. Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари энди ҳосилни етиштириб қўйдик, деган зарарли кайфиятга берилмасликлари, аксинча кучга куч, ғайратга ғайрат қўшиб, астойдил меҳнат қилиши лозим. Чунки Мурожаатда айтилганидек, бутун мамлакат бизнинг ишимизни кузатиб турибди. Ўзбекистон пахтакорлари юртимиз олдидаги ўз ватанпарварлик бурчларини шараф билан бажаришларига совет кишилари аминдирлар.

Миришкор сувчилар, азамат механизаторлар, шу кеча-кундузда пахта далаларида юқори ҳосил тақдири учун чинакам жанг қилаётган қаҳрамон деҳқонларимиз, биз сизларга мурожаат қиламиз. Областимизда 321 минг тонна «оқ олтин» етиштириш учун бошланган курашда ғолиб чиқайлик. Бунинг учун август ойи ичида ҳам ҳар туп ғўзани меҳр билан парвариш қилишни давом эттирайлик!

МУРОЖААТГА ЖАВОБАН

Мамлакатга мўл-кўл сабзавот, картошка маҳсулотлари етказиб бериш мақсадида фидокорона меҳнат қилаётган колхозчиларимиз дастлабки муваффақиятларни қўлга киритдилар. Биз, давлатга сабзавот сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажардик.

Ҳаммаси бўлиб давлатга 2528 тонна сабзавот етказиб берилди. Шунингдек 144,5 тонна мева топшириб, бу соҳада ҳам планни ортиғи билан адо этдик.

Бу йил чорвачилик соҳасида қўлга киритаётган ютуқларимиз ҳам чакки бўлмаяпти. Ҳозиргача гўшт топшириш ярим йиллик планини салкам 150 процент бажариб қўйилди. Сут сотиш ярим йиллик плани ҳам ўз муддатида бажарилди. Беда-хашак жамғариш ҳам яхши боряпти.

Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг яқинда матбуотда эълон қилинган Мурожаати биз сабзавотчиларнинг ҳам ғайратимизга ғайрат қўшди. Колхозчиларимиз Мурожаатга жавобан янада астойдил меҳнат қилмоқдалар. Эртаги сабзавот ҳосилининг сўнгги килограммларигача далада қолдирмай — нобуд қилмай йиғиб-териб олиш билан бирга кечки сабзавот экинлари парвариши ҳам сифатли давом эттирилмоқда.

Биз етти йилликнинг бешинчи йили учун белгиланган ишлаб чиқариш планини август ойидаёқ бажаришга аҳд қилдик. Ўзимизнинг мавжуд имкониятларимизни ҳисобга олиб, давлатга пландан ташқари 1200 тонна сабзавот ва 50 тонна мева етказиб беришга сўз бердик. Гўшт сотиш йиллик планини эса август ойида, сут планини ноябрь ойида, албатта, бажарамиз.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаш йўлидаги ишимизни давом эттирамиз. Яна 300 тонна хашак жамғарамиз. Ҳар гектар ердан минг центнердан маккажўхори кўк пояси йиғиштириб олиб, ҳар бош сигирга 10—12 тоннадан мўлжаллаб силос бостирамиз.

Колхозчиларимиз ўз хўжаликларининг иқтисодий қувватини мустаҳкамлаш йўлида тинмай меҳнат қиладилар.

С. ЖЎРАЕВ,
Калинин бошқармасидаги Свердлов номли колхознинг раиси.

З. ҒОЗИЕВ,
колхоз партия комитетининг секретари.

НИМЖОН ҒЎЗА ҚОЛМАЙДИ

Бригадамиз аъзолари Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг республикамиздаги барча колхозчиларга, совхоз ишчиларига, механизаторларга, қишлоқ хўжалиги мутахассисларига, қишлоқ хўжалигининг барча меҳнаткашларига қарата чиқарган Мурожаатини зўр хурсандлик билан кутиб олдилар.

Пахтакорларимиз ўтган ойлар ичида чакки ишламадилар. Дала ишларининг ҳаммаси социалистик мусобақа асосида ташкил этилди. Сувчиларимиз ҳам, механизаторларимиз ҳам эрта азондан қош қорайгунгача унумли ишладилар. 70 гектар майдондаги ғўзани уч марта қондириб суғоришга эришдилар. Қатор ораларига бирнеча бор ишлов берилди. Чеканка қисқа вақтда сифатли ўтказилди. Пахта майдонларимиз бегона ўтлардан батамом тозаланди. Эндиликда ғўзаларимиз қийғос кўсаклайбошлади.

Мурожаатда кўрсатилганидек, август ғўзанинг барқ уриб ўсишини давом эттирадиган ойдир. Бу ойда нимжон ғўзаларни бўлиқ ғўзалар даражасига етказиб олиш учун ҳаракат қиламиз. Ўсишдан орқада қолган ғўзаларни алоҳида парвариш қилиб, уларни қўшимча равишда озиқлантирамиз. Ҳарбир ҳосил шохидаги кўсакларнинг салмоқли бўлиши учун қатор ораларига икки марта ишлов берамиз.

Биз бригадамиздаги бундан кейин қилинадиган ишларни аниқ ҳисоблаб чиқдик ва ғўза парвариши учун қўшимча ... ажратдик. Ҳар бир колхозчининг далада унумли меҳнат қилиши учун барча шарт ва шароитларни яратиб берамиз. Дала шийпонини намунали дам олиш жойига айлантирамиз. Болалар боғчаси ва яслисининг иши устидан назорат кучайтирилди.

Бригадамиз аъзолари ҳар гектар ердан 25 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Олинган социалистик мажбуриятни бажариш Мурожаатга амалий жавоб бўлади.

О. АХРОРОВ.
Бўка ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Коммунизм» колхозининг бригада бошлиғи.

Суратда: Ўрта Чирчиқ бошқармасидаги Свердлов номли колхоз механизаторлари Мурожаат билан танишмоқдалар. Мурожаатни Ғ. Каримов (чапдан учинчи) ўқимоқда.

А. Абалян фотоси.

АВГУСТ ҲАЛ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг мурожаатига жавобан биз шу кунларда бўлимимизда ишни ҳарқачонгидан ҳам қизитиб юбордик.

Пахтакорларнинг бутун куч ва ғайрати ғўза қатор ораларига ишлов беришни намунали ўтказишга қаратилган. Бригадаларда социалистик мусобақа кенг қулоч ёйдирилди. Мўл ҳосил етиштиришдаги ҳаракатнинг дастлабки натижасини кўриб беҳад қувонади киши. Мана 7, 8 9-бригадаларга қарашли экин майдонлари. Бу бригадаларнинг азамат пахтакорлари ғўза қатор ораларига ишлов беришни юксак агротехника қоидаларига риоя қилган ҳолда олиб бормоқдалар. Ғўзалар ўз вақтида культивация қилиниб, суғорилиб турипти. Озиқлантиришга катта аҳамият берилиб, «шарбат» оқизилмоқда. Ҳар бир туп ғўзада 7—8 тадан бўлиқ кўсаклар пайдо бўлган. Август ойида кўсаклар сони яна ҳам кўпаяди.

Бизда мўл ҳосил учун курашувчилар жуда кўп. Сувчилар ҳам, механизаторлар ҳам жон ... қўймай ишламоқдалар. Қувват ..., Ҳолиқ ..., ... Назаров каби механизаторлар..., Ирис... меҳнатлари ҳақида қанча қувониб гапирса арзийди. Улар ғўзани узунасига ва кўндалангига культивация қилиш нормаларини ошириб бажармоқдалар. Уларнинг ғайрати билан ҳозиргача бўлимдаги экин майдони 5 марта культивациядан чиқарилди.

Биз ғўзани ўз вақтида чеканка қилишга ҳам жиддий аҳамият берялмиз. Кўпгина бригадаларда чеканка қилиш машиналари яхши ишлаб турипти. Яқин вақт ичида бўлимда чеканка қилиш ишини сифатли тамомлаймиз.

Бўлимимиз пахтакорлари ғўза парваришини йиғим-теримга тайёрланиш билан боғлаб олиб бормоқдалар. Ҳосилни механизация ёрдамида териб олиш ниятидамиз. Шу мақсадда мавжуд техникаларни ремонт қилиш ва уларни мавсумга тайёрлаб қўйиш чорасини кўраётирмиз. Бу йил бўлимнинг «оқ олтин» далаларида 8 та «зангори кема» ишлайди. Ҳозир бу терим машиналарини ремонтдан чиқариб тахт қилиб қўйдик. Бундан ташқари кўча ва кўприкларни ремонт қилиш чорасини ҳам кўраётирмиз.

Умуман бўлимимиз пахтакорлари она-Ватанга кўпроқ пахта етиштириш йўлида тинмай меҳнат қилмоқдалар. Улар мўл ҳосил етиштириш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муваффақият билан бажарадилар.

Ж. ТИЛОВОВ.
«Пискент» совхози 5-бўлимининг бошлиғи.

ҒАЙРАТГА-ҒАЙРАТ ҚЎШИБ

Биз шу кунларда ғайратимизга ғайрат қўшиб ишлаётирмиз. Ахир, халқ олдида, партия олдида ваъдабоз, бебурд бўлиб қолишни ким хоҳлайди дейсиз?!

Эрта кўкламда 37 гектар ерга чигит экқан эдик. Бригадамиз аъзолари ажойиб ватанпарварлик намуналарини кўрсатиб ишладилар. Натижада ғўзаларимиз барав, серҳосил бўлиб ўсди. Далаларимизда ёввойи ўтнинг кўпайишига сира йўл қўймадик. Июнь ойи охирига келиб, бригадамизга қўшни — бир неча йилдан буён қолоқ ҳисобланиб келаётан бригадани қўшиб олдик. Ҳаракатимиз чакки эмас. Она-Ватанга 80 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 24 ўрнига 25 центнердан «оқ олтин» ҳадя қилмоқчимиз.

Шу кунларда бригадамиз аъзоларининг ўрни далада бўляпти. Шийпонда тунаб, ишни вақтида қиляпмиз. Бироз еримизда ўт бор эди. Сувини ташлагандан кейин қўлда юлиб ташладик. Очиғини айтиш керакки, ғўзаларимизнинг тўплаган ҳосили ҳали кўнгилдагидек эмас. Бунинг сабаби бор, албатта. Экиш давридаги қийинчиликлар туфайли ишимиз бироз бўлса ҳам оқсаброқ қолган эди. Эндиликда ана шу кечикишни тугатиш иштиёқи билан ишлаянмиз. Иккала чопиқ тракторимиз қатор ораларида жавлон ураётир. Агрегатларнинг ҳосил тугунчаларини тўкиб юбормаслиги учун ишчи органларини қоғоз, қанорлар билан ўрадик, тўсиқларини ўрнатдик.

Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг кечагина матбуотда эълон қилинган Мурожаатида август ойида ғўза парваришини бўшаштирмаслик тўғрисида фикр юритилган. Биз бунга тўла қўшилдик. Ишимизни Мурожаат асосида ташкил этганмиз. Қолоқ ғўзаларга «шарбат» оқизяпмиз. Тайёрланган «компост»дан унумли фойдаланаётирмиз.

Мен «шарват»нинг фойдаси ҳақида бироз тўхталмоқчиман. Баъзибир хўжаликларда бу ишга дуруст эътибор бермайдилар. Нуқул минерал ўғитга ёпишиб оладилар. Ўзингиз ўйлаб кўринг, киши ҳадеб бирхил овқат истеъмол қилаберса меъдасига тегадику! Ғўза ҳам худди шундай. Унинг озуқаси алмаштириб турилса, ҳосилини кўпайтираверади.

Аҳдимиз қатъий. Барча имкониятлардан тўла фойдаланиб, сўзимизнинг устидан чиқамиз.

Санобар НОРБОБОЕВА,
Бекобод.
Дзержинский номли колхознинг бригада бошлиғи.

ЯНГИЙЎЛЛИКЛАР ДИҚҚАТИГА

СИЗЛАР ҲАМ ЎЙЛАЯПСИЗЛАРМИ?

Мусобақадош Навоий номли колхоздан келган пахтакорлар жуда куйиниб гапиришди. Дарҳақиқат уларнинг мусобақадошлари ишда анчагина бўшашувчиликка йўл қўйиб, ҳосил тўплаш ойидан унумли фойдаланмаганликлари сезилиб қолди. Идорада бўлиб ўтган суҳбатда Жданов номли колхоз раиси ўртоқ Турсунбой Раҳмонов ҳам, партия ташкилотининг секретари ўртоқ Сайдулла Алиқулов ҳам анча дадил гапиришган эди:

— Далаларимизни айланиб ҳам кўрарсизлар. Ишимиз чакки эмас. Парваришни тинмай давом эттираяпмиз.

Бироқ уйдаги гап кўчага тўғри келмайди деганларидек колхоз раҳбарларининг бу мақтанишларини даладаги ҳақиқий аҳвол тасдиқламади.

Колхоз бу йил Ватан омборига 900 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 25 ўрнига 26 центнердан «оқ олтин» тўкиши керак.

— Бу йил доғни ювмасак бўлмайди. Ахир бирнеча йилдирки, планимизни бажариб, қаддимизни бундай ростлаб ҳам юрганимиз йўқ, — дейишганди колхоз раҳбарлари эрта кўкламда. Лекин, кунлар кетидан кунлар, ойлар кетидан ойлар ўтаверди, ваъдалар ҳам унутилаверди. Сурхондарёликлар республикамиздаги барча пахтакорларга Мурожаат қилган кезларда Жданов номли колхозда ҳам амалга оширилса катта фойда берадиган тадбирлар белгиланди, ҳар бир бригадада йиғилиш ўтказилиб, қарорлар қабул қилинди. У ишларнинг ҳаммаси жуда ҳам осонлик билан амалга оширилди. Парваришга келганда негадир «отнинг жилови тортилиб» қолди. Бу аҳвол мусобақадошларни жуда ташвишлантириб қўйди. ...ни қарангки, колхозда: «Ерим... тўқайзор, ер ости сувлари яқ... Агар ғўзага кўпроқ сув ...иб қўйсак, унинг ривожланиши... бузиб қўямиз», — деган ҳаё... борилиб, ҳа... нузга қадар асос... майдондаги ғўзалар иккинчи ...вдан чиқарилган эмас. Бу со...а ўртоқ Али Сифаталиев бо...иқ 6-бригадада аҳвол яна ҳам ...ишли. Бригадир дўппини я...та қилиб юрибди. Колхозчил... ишини тез-тез назорат қилиб ...риш одат эмас, у кишига. Б...нг натижасида 5 гектар ердаги ғўза асат иссиғида димиқиб, сув ташна бўлиб, ҳосил тугунчаларини ташлай бошлаган. Буни ...ўрган мусобақадошлардан би...

— Биродар, терим пайтида-ку, бир чигитни ерда кўрсак, «ҳосил нобуд бўляпти» деб жар соламиз. Нега энди ҳозирги кунда шона, кўсаклар тўкилиб, ҳосил нобуд бўлиб турганда хотиржам юрибсиз, — деган эди, бригадир бепарвогина жавоб берди:

— Э, қизиқ экансиз, ахир билмайсизми, ғўза шундай ўсимликки, минг меҳнат қилганингизда ҳам керак ҳосилни олиб, нокерагини тўкади-да!

Бу — юз гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан салкам 27 центнер ҳосил етиштириш керак бўлган бригада бошлиғидан чиқаётган гап. Шунчалик ҳам бепарволик бўладими?!

Колхоздаги кўпчилик бригадаларда ғумай ва бошқа ёввойи ўтлар роса ривожланиб, уруғламаганига қадар уни ўт ҳисоблашмас экан. Қизиқ, раис бу йил умумий майдоннинг 80 процентидаги пахта машиналар ёрдамида териб олинишини планлаштирилганини тўғрисида йиғилишларда ваъда бергани берган. Бироқ машина теримига тайёргарликда жуда оқсаляпти. Маълумки, пайкал серўт бўлса, унда «зангори кема»нинг сузиши қийинлашади, пахтанинг сифати бузилади. Бу ҳеч кимга сир эмас-ку! Ўртоқ Ҳасан Рустамов бошлиқ бригадада колхозчилар бажараётган ишнинг сифатига етарли эътибор берилмаётгани туфайли бугун парваришдан чиққан ғўзаларни 3—4 кундан кейин яна ёввойи ўт босиб кетаяпти. Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, ишни қабул қилиб олиш вазифаси топширилган правление аъзолари ўз бурчларини масъулиятсизлик билан бажармоқдалар. Юқоридаги бригадада яқинда бир кунлик парвариш брак қилинди. «7 гектар ердаги ғўза ўтдан тозаланди», — деб табелчи Номоз Расулев правлениега сводка берди. Аммо, ишнинг сифатини ҳеч ким текширмаган. Бу ернинг ўтини тозалаш пала-партиш бажарилган. Мусобақадошлар ҳисоблаб кўришди: ана шу ердаги ишга 212 сўм сарфланибди. Улар брак қилинган иш учун ҳақ тўламасликни маслаҳат беришди.

Ўртоқ Йўлдош Аширбоев бошлиқ бригадада ҳам ишнинг сифати устидан назорат етарли эмас. Сувчилар гектар кетидан қувиб, 7—10 тадан эгатга сув тарамай, қолдириб кетиш каби номаъқулчиликларга йўл қўймоқдалар. Бу билан ҳеч ким қизиқмаяпти. Натижада сув таралмаган ғўзалар ҳосил тугунчаларини ташлаб юборяпти.

Илгари ўртоқ Илёс Маҳамбоев колхозда механик бўлиб ишларди. Ҳозир 4-бригадага раҳбарлик қилаяпти. Лекин ўз бригадасидаги тракторнинг иши билан қизиқмайди. Бундан фойдаланган механизатор агрегат ишчи органларига тўсиқлар ўрнатмасдан ҳосил шохлари ва тугунчаларини нобуд қилиб кетяпти. Бундай аҳволни колхознинг ўртоқ Хошим Бектурғунов бошлиқ бригадасида ҳам кўриш мумкин.

Шуни ҳам айтиш керакки, колхозда ҳали ёш ғўзалар анчагина майдонни эгаллайди. Бироқ, уларга қўшимча ишлов бериш намунали уюштирилмаган. Мана, июль ҳам тугади, август келди. Эндиги муҳим вазифа ҳосилга-ҳосил қўшишдан иборат. Буни бир дақиқа унутган деҳқон кузда бармоғини тишлаб қолиши аниқ. Жданов номли колхоз раҳбарлари, сизлар ҳам шу ҳақда ўйлаяпсизларми?!

З. ҚУРТНЕЗИРОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

ДАМ ОЛИШНИНГ ЯНГИ ЗОНАСИ

Н. С. ХРУШЧЕВ КЛЯЗЬМА СУВ ОМБОРИ БЎЙИДАГИ ПАНСИОНАТНИ БОРИБ КЎРДИ

31 июлда КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев пойтахтни қуриш ва реконструкция қилиш планлари билан танишишни давом эттирди. Шу куни Никита Сергеевич меҳнаткашлар дам оладиган янги зонани — Клязьма сув омборини бориб кўрди.

Сув омборининг ўрмон билан қопланган мана шу хушманзара соҳилларида пойтахт меҳнаткашлари учун янги қурилган пансионат корпуслари қад кўтарган. Пансионатнинг енгил бинолари, унинг кунчиқар томонга қараган яшил, кўк ва қизил балконлари олисдан кўриниб туради. Пансионатнинг дастлабки уч корпуси фойдаланиш учун топширилган, ҳозир сув омбори соҳилларида москваликлардан уч минг киши дам олмоқда.

Ўз отпускаларини пансионатда ўтказаётган москваликлар Н. С. Хрушчевни қизғин табрикладилар.

Никита Сергеевич корпуслардан биридаги хонанинг жиҳозларини кўздан кечирди, бинонинг ясси томига чиқиб, қалин ўрмон ва катта пляжнинг кўркам манзарасини томоша қилди.

Клязьма сув омбори бўйидаги пансионат кенгайтирилмоқчи. Бу ерда яна бир неча ётоқхона корпуслари қурилади, пансионатга туташган территорияда эса, ёзлик уйчалар бино қилинади. Қишда дам оладиганлар тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилинади. Жумладан, улар учун чўмиладиган бассейн қурилмоқчи.

Пансионатда ошхоналар, кафелар бор. Ўртоқ Н. С. Хрушчев шу кафелардан бирини кўздан кечирди. Кафе енгил, ўнғай мебель билан жиҳозланган, замонавий асбоб-ускуналар билан таъминланган.

Н. С. Хрушчев кафедан чиқа туриб, дам олувчилар билан суҳбатлашди.

— Бу ер сизларга ёқадими? — деб сўрайди Никита Сергеевич.

— Жуда ҳам ёқади. Бу ажойиб пансионат. Жуда яхши дам олса бўладиган жой, — деб жавоб беришди дам олувчилар.

Н. С. Хрушчев Москва Советида ўтказилган учрашувдан бир кун олдин кооператив асосида пансионатлар қуришни, бу ишга аҳолининг маблағларини жалб қилишни тавсия этдим, деди. Минглаб меҳнаткашлар бундай кооперативларда пайчи бўлиб қатнашишлари шубҳасиз. Пансионатларни мамлакатнинг турли районларида қуриш керак. Пайчилар эса, отпуска вақтида шундай пансионатларнинг биронтасида ўз хоҳишлари билан дам олишлари мумкин.

Дам олувчиларга бу таклиф маъқул бўлди. Улар аҳолининг маблағларини бу ишга тортиш йўли билан дам оладиган янги зоналар вужудга келтириш мумкинлигини айтдилар.

Ўртоқ Н. С. Хрушчев меҳнаткашлар билан самимий хайрлашди, уларга, сизлар ўз вақтингизни хурсандлик билан ўтказинг, яхши дам олинглар, деди.

Н. С. Хрушчев тез юрар «Метеор-3» катерида Москвага қайтар экан, КПСС Москва шаҳар комитетининг ва Москва Советининг раҳбар ходимлари билан суҳбатлашиб, Москва меҳнаткашларининг дам олишини ташкил этиш ҳақида ўзининг бир қанча мулоҳазалари ва истакларини айтди.

Клязьма сув омборига қилинган сафарда Москва Совети ижроия комитетининг раиси В. Ф. Промислов, КПСС Москва шаҳар комитетининг секретарлари Н. А. Кузнецов ва А. Е. Бирюков, Москва шаҳар касаба союзлари советининг раиси В. И. Крестьянинов ўртоқ Н. С. Хрушчевга ҳамроҳ бўлиб юрдилар. (ТАСС).

Агар салмоқдор кўсакларни кўпайтириш ва сақлаб қолишни истасанг, август ойида ғўзани енг шимариб парвариш қилабер, ўсишда орқада қолаётган ғўзаларни эса сентябрь ойида ҳам парвариш қил. Сарф қилинган меҳнат ҳеч қачон зое кетмайди. Илғор пахтакорларнинг кўп йиллик тажрибаси буни яққол кўрсатиб турибди. Фан буни исбот қилган.

(ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТИНИНГ МУРОЖААТИДАН).

«Чирчиксельмаш» заводи машинасозлари қишлоқ хўжалик заказларини ўз вақтида адо этиш учун барча имкониятларни сафарбар этмоқдалар. Ҳозир корхонада қишлоқ хўжалик машиналари, айниқса «СКО-4» маркали кўрак терадиган агрегатларни кўплаб ишлаб чиқарилмоқда. Ўнларча ишлаб чиқариш пешқадамлари бу ишга ўз улушларини қўшаётирлар. Ушбу суратда сиз электр пайвандчи Қурбон Майбасанов (чапда) ва слесарь Абдулла Усеинов ўртоқлар кўрак териш машиналарини йиғаётган пайтларини кўриб турибсиз. Кунлик топшириқни мунтазам ортиғи билан бажараётган бу илғорлар машиналарнинг сифатли бўлишини ҳам таъминлаётирлар. Заводда уларга ўхшаган пешқадамлар кўп. Шунинг учун ҳам корхона бўйича ҳар кварталда 200 тадан «СКО-4» маркали машина тайёрланиб, пахтакор хўжаликларга жўнатилмоқда.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотоси.

ИДЕОЛОГИЯ ВА ТАШКИЛОТЧИЛИК ИШЛАРИ ҲАМОҲАНГ БЎЛСИН

(РАЙОН ВА ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИ ПЛЕНУМЛАРИ ВА АКТИВ ЙИҒИЛИШЛАРИДАН)

□ □ □

Октябрь район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **Р. Бобожонова** «КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг якунлари ва идеология ишларини яхшилаш бўйича район партия ташкилотининг вазифалари ҳақида» доклад қилди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан нотиқлар шуни таъкидладиларки, Коммунистик партия идеология ишларини яхшилаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқда. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми бунинг ёрқин далилидир.

Район меҳнаткашлари коммунизм моддий-техника базасини яратишга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Саноат корхоналарининг коллективлари ярим йиллик давлат планини муддатидан илгари бажардилар ва қўшимча равишда 4 миллион сўмлик маҳсулот тайёрладилар. 2-пойафзал, ипак йигириш фабрикалари, чинни заводи коллективлари мусобақада пешқадамлик қилишмоқда.

Идеология ишлари айрим корхона ва муассасаларда яхши йўлга қўйилмаганлиги сабабли белгиланган топшириқлар адо этилмаётир. Айрим партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари бу муҳим иш билан етарли шуғулланмаётирлар. Кишиларнинг унумли меҳнат қилиши ва олинган социалистик мажбуриятларнинг муваффақиятли бажарилиши учун зарур шароитлар яратиб беришмаётир, коммунистик меҳнат учун курашни қизитиш, илғор иш усулларини оммалаштиришни эътибордан четда қолдирмоқдалар. 4-тикувчилик фабрикаси, силикат-керамика, ғишт заводлари ва бошқа корхоналарда худди шундай бўлаяпти.

Музокараларда биринчи бўлиб сўзга чиққан Ўзбекистон ССР Давлат нашриётининг директори ўртоқ **Юнусов** нашриёт коллективининг ишлари ҳақида гапириб берди. 159-қурилиш тресте коммунистик меҳнат бригадасининг раҳбари ўртоқ **Гутман**нинг сўзини пленум қатнашчилари зўр эътибор билан тингладилар. У бригадада кишиларни тарбиялаш ишлари яхши йўлга қўйилганлиги, бу эса меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришишда катта роль ўйнаётганлигини алоҳида таъкидлади.

«Олий ва ўрта мактаб» нашриёти директори **Валиев**, Октябрь район комсомол комитетининг биринчи секретари **Ҳакимов**, область кинолаштириш бошқармаси бошлиғи **Каипов** ўртоқлар ва бошқа нотиқлар тарбия ишларини олиб боришда жамоатчилик таъсирини кучайтириш ҳақида гапирдилар.

* * *

Чилонзор район партия комитети пленумида район партия комитетининг биринчи секретари ўртоқ **О. Соқиев**нинг КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг якунлари ва идеология ишларини яхшилаш бўйича район партия ташкилотининг вазифалари тўғрисидаги доклади тингланди ва муҳокама қилинди.

Чилонзор районидаги коммунистлар ва барча меҳнаткашлар июнь Пленуми қарорларини зўр мамнуният билан кутиб олишди.

Кўпгина завод-фабрикалар, қурилиш ташкилотлари ва муассасалар коллективлари ўртасида идеология ишларининг яхши йўлга қўйилиши туфайли район саноати ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш ярим йиллик планини 102,7 процент, меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғини 101,7 процент қилиб адо этди.

Музокараларда сўзга чиққан «Билим» жамияти район бўлимининг раиси ўртоқ **Ф. Мукминов** илмий-атеистик ва лекция пропагандасини яхшилаш масалалари ҳақида тўхталиб ўтди.

Район халқ маорифи бўлимининг мудири **А. Куприенко**, «Ўзбекфильм» киностудиясининг режиссёри **Л. Файзиев** ўртоқлар ёшлар тарбиясига эътиборни кучайтириш, уларда коммунизм кишисига хос фазилатларни вужудга келтириш ҳақида гапирдилар.

153-қурилиш тресте 2-бошқармаси партия ташкилотининг секретари **Л. Мартиничев**, гўшт комбинати партия ташкилотининг секретари **Т. Карпов** ва музокарада қатнашган бошқа ўртоқлар районда идеология ишларини йўлга қўйишда катта камчиликлар борлигини очиб ташладилар ҳамда уларни бартараф қилиш йўлларини кўрсатдилар.

Пленум муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

* * *

Оҳангарон шаҳар партия активи йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг якунлари ва Оҳангарон шаҳар партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масалани муҳокама қилди. Бу ҳақда Оҳангарон шаҳар партия комитетининг секретари ўртоқ **А. Ғуломов** доклад қилди.

Докладчи ҳозирги вақтда шаҳар меҳнаткашлари ўртасида идеология ишларининг яхшиланаётганлигини ва у хўжалик-сиёсий вазифаларга боғлаб олиб борилаётганлигини айтди. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми ҳужжатлари ва ўртоқ Никита Сергеевич Хрушчевнинг Пленумдаги нутқи шаҳар коммунистлари томонидан қизғин ўрганилаётганлиги, шунингдек саноат корхоналари, қурилишлари ва маҳаллаларда суҳбатлар, сиёсий информациялар ўтказилаётганлигини, бу ишга пропагандистларнинг катта отряди жалб қилинганлигини кўрсатиб ўтди.

Докладчи идеология ишларида юз бераётган камчиликлар тўғрисида ҳам гапирди.

Шаҳар партия активи йиғилишида сўзга чиққан кўмир разрезининг бошлиғи ўртоқ **Суслов** бундай деди:

— Кончиларимиз ўртасида идеология ишларининг яхши йўлга қўйилиши давлат планларининг муддатидан илгари бажарилишига олиб келаётир. Маҳсулот таннархини камайтириш ҳисобига йил бошидан буён давлатнинг 29 минг сўмлик маблағи иқтисод қилинди. 7 бригада коммунистик меҳнат бригадаси номини олишга муяссар бўлди. КПСС Марказий Комитетининг июнь Пленуми ҳужжатлари кончиларимиз ўртасида зўр қизиқиш билан ўрганилмоқда. Ёшлар ўртасида эса тарбиявий ишлар яхшиланаяпти.

— Маданият ўчоғи ҳисобланган шаҳар клубларида ёшлар кечалари камдан-кам ўтказилади,— дейди шаҳар хотин-қизлар советининг раиси ўртоқ **В. Соколова**.— Баъзи раҳбар ходимлар ўз корхоналарида ишлаётган хотин-қизларга тўлиқ шароит яратиб бермаяпти.

Шаҳар партия активи йиғилишида ГРЭС дирекциясининг кадрлар бўйича ўринбосари **Лихо**, 3-қурилиш бошқармаси партия ташкилоти секретари **Ананьин**, шаҳар совети милиция бўлимининг бошлиғи **Дворянинов** ўртоқлар ҳам сўзладилар.

Оҳангарон шаҳар партия активи йиғилиши ишида Тошкент саноат область партия комитетининг секретари ўртоқ **Х. Х. Мусахонова** қатнашди ва нутқ сўзлади.

ПАРТИЯ-ДАВЛАТ КОНТРОЛИ амалда

ХАТГА ЭЪТИБОР—ЭЛГА ЭЪТИБОР

Қишлоқ область партия-давлат контроль комитети область қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва тайёрлаш бошқармасида меҳнаткашларнинг хатлари, шикоят ва аризаларини қараб чиқиш ҳамда шикоят билан келувчиларни қабул қилиш ҳолатини текшириб, область бошқармаси Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг шу йил 22 мартдаги «Меҳнаткашларнинг хатлари, шикоят ва аризаларини қараб чиқиш, республика ташкилотлари ва муассасаларида меҳнаткашларни қабул қилишдаги жиддий камчиликлар» ҳақидаги қарори қониқарсиз бажарилаётганлигини аниқлади. Бошқармада меҳнаткашларнинг хатлари, шикоят ва аризаларини ўз вақтида қараб чиқиш ишига етарли баҳо берилмаётир.

Бошқармада меҳнаткашларни қабул қилиш у ёқда турсин шикоят ва аризаларини ҳисобга олиш тартиблари ҳам яхши йўлга қўйилмаган. Аҳвол шу даражага бориб етганки, ҳаттоки кўпгина шикоят ва аризалар рўйхатга ҳам олинмаган. Масалан, ветеринария бўлимида 3 та, колхоз ишлаб чиқаришини ташкил қилиш ва ихтисослаш бўлимида 12 та шикоят ва ариза, бошқарманинг махсус ишлари бўйича участка инспектори ўртоқ Зельцер папкасида эса меҳнаткашларнинг еттита шикоят ва аризалари рўйхатга олинмай чанг босиб ётганлиги маълум бўлди. Қўйингчи баъзи шикоятларни ҳаттоки йўқотиб қўйиш каби масъулиятсизлик фактлари ҳам аниқланди.

Бошқармага келган шикоят ва аризалар уни бажарувчиларга ўз вақтида берилмайди. Бу эса шикоят ва аризаларни ўз вақтида қараб чиқиш ва уларни ҳал қилиш ишларининг кейинга сурилишига сабаб бўлмоқда. Бошқармага область партия комитети, область ижроия комитети ва бошқа юқори ташкилотлардан уч кун муддат билан юборилган 90 та шикоят ва аризалардан фақат 18 таси ўз муддатида бажарувчиларга берилган. Қолганлари эса 20 ва ундан ҳам ошиқ кун давомида ўқиб чиқилган.

«Дружба» совхозида маданий-оқартув ишлари ёмон йўлга қўйилганлиги тўғрисида ўтган йилнинг февраль ойида келган шикоят ижрочига май ойида, яъни орадан 70 кун, «Бўзсув» совхозининг чорвачиликдаги ярамас ишлари тўғрисида шу йил январь ойида келган хат 22 кун ўтгандан кейингина топширилган.

Меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини қараб чиқишни сабабсиз чўзиб, ўзибўларчиликка, юзакичиликка ва қоғозбозликка йўл қўйилмоқда. Бошқарма бўйича 99 та шикоят ва аризадан белгиланган бир ойлик муддат ичида фақат 33 таси, 1963 йилда 44 тадан 16 та шикоят ва ариза кўриб чиқиб ҳал қилинган. Қолган шикоят ва аризаларни кўриб чиқиш икки ойдан олти ойгача чўзиб юборилган.

1962 йилнинг 25 июлида Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленин йўли» колхозининг чорвачилик фермасида йўл қўйилаётган камчиликлар ҳақидаги шикоят шу йил январь ойида, ўтган йилнинг апрель ойида 1-«Далварзин» совхози ишчисининг уйини ремонт қилишда ёрдам сўраб ёзиб юборган аризаси октябрь ойига келиб кўриб чиқилди.

Область бошқармасининг ходимлари меҳнаткашларнинг шикоят ва аризаларини ўрганиш ва текшириш ишига масъулиятсизларча муносабатда бўлмоқдалар. Шикоят ва аризаларни текшириш мутлақо юзаки ўтказилмоқда, текшириш натижалари охирига етказилмайди. Шундай ҳоллар ҳам учрайдики, баъзи шикоятларни текшириш якунларидан мантиқсиз қарорлар қабул қилинади.

Бунга мисол қилиб, «Бўзсув» совхозининг ишчилари Ивченко ва Маслова ўртоқларнинг «Чорвачиликдаги нотўғри ишлар» ҳамда «Совхоз директорининг нотўғри хатти-ҳаракатлари» тўғрисида ёзиб юборган шикоятларини эслатиб ўтиш кифоядир. Бу шикоятлар юзаки текширилган. Шу сабабли шикоят натижалари юзасидан ҳеч қандай чора, тадбир кўрилмади.

Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасининг бош инспектори ўртоқ Олимов область бошқармасининг топшириғига биноан Бўка ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли «Ленинизм» колхозининг аъзолари «Қишлоқ хўжалик уставининг бузиб, суиистеъмол қилинаётганлиги» тўғрисида Ўзбекистон ССР Министрлар Совети адресига ёзиб юборган шикоятни текшириб, дарҳақиқат пландаги 62 гектар ўрнига 32 гектар ерга шоли экиб, кўзбўямачилик қилинганлиги каби фактларни аниқлади.

Текшириш натижалари бошқарма йиғилишида муҳокама қилиниши, айбдорларга нисбатан кескин чора кўрилиши лозим эди. Афсуски шундай қилинмади. Натижада шикоят оқибатсиз қолдирилди.

Бундан ташқари ўтган йили август ойида келган шикоятлар текширилганда кўпгина колхоз ва совхозларда кўзбўямачилик, давлатни алдаш фактлари очиб ташланди. Лекин бошқарма раҳбарлари айбдорларга нисбатан хайриҳоҳлик кўрсатиб, баъзи ходимларни огоҳлантириш ёки маъмурий чора кўриш билан кифояланиб қолавердилар.

Шуни ҳам айтиш керакки, область бошқармаси меҳнаткашларни қабул қилиш моҳиятига ҳам яхши тушуниб етмаётир. Уларни қабул қилиш учун махсус кун ажратилмаган. Шикоятчиларнинг рўйхати олиб борилмайди.

Қишлоқ область партия-давлат контроль комитети ана шу текшириш натижаларини хартарафлама принципиал муҳокама қилиб, область қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариш ва тайёрлаш бошқармасида меҳнаткашларнинг хатлари, шикоят ва аризаларини ўз вақтида кўриб чиқиш ва уларни қабул қилишда йўл қўйилаётган камчиликларни тугатиш билан боғлиқ бўлган қарор қабул қилди.

ИНСТРУКТИВ ПЛАКАТЛАР

Пахтадан мўл ҳосил етиштиришнинг ҳозирги ҳал қилувчи даврида ғўзаларни сифатли парвариш қилиш, ўз вақтида ва меёрига қараб озиқлантириш ҳамда ғўза зараркунандаларига қарши кураш олиб бориш муҳим аҳамиятга эгадир. Ғўзаларни турли касалликлардан муҳофаза қилмай туриб ундан юқори ҳосил етиштириб бўлмайди.

Ўзбекистон ССР Давлат нашриёти ана шу муҳим темага бағишлаб ғўзаларни турли зараркунанда ва ҳашаротлардан сақлаб қолишга оид бир неча инструктив плакатлар босиб чиқарди. «Ғўзаларни вилтдан сақлайлик!» деган инструктив плакатда вилт касаллигига қарши кураш чоралари атрофлича ёритилган. Алмашлаб экишни жорий этиш, тўғри озиқлантириш, агротехника қоидаларига тўла риоя қилиш тадбирлари ғўзани вилт касаллигидан сақлаб қолишга ёрдам бериши кўрсатиб ўтилган.

«Ғўзаларни сўрувчи зараркунандалардан сақлайлик!» деган инструктив плакатда эса ўргумчак кана, трипс ва шира сингари сўрувчи ҳашаротларга қарши профилактик ва агротехник тадбирларни ўз вақтида амалга ошириш чоралари баён қилинган. Жумладан, ғўзани сўрувчи касалликдан сақлаб қолиш учун унга метилмеркаптофос эритмасини пуркаш, яхлит карталарни самолёт ёрдамида дорилаб туриш тавсия этилади.

Йиғим-теримнинг сўнгги кунларига қадар зарар етказадиган кўк қурт, кўсак қурти сингари зарарли ҳашаротларга қарши кураш чоралари эса «Ғўзаларни кемирувчи зараркунандалардан сақлайлик!» деган плакатда яққол акс эттирилган.

Бундан ташқари нашриёт чорвачилик хўжаликларининг илғор тажрибаларига оид бир неча янги плакатларни ҳам кўп нусхада босиб чиқарди. Улар ўзбек ва рус тилларида нашр этилди.

С. МЎМИНОВ.

СЕНТЯБРЬ ЯҚИН, ТАЙЁРМИСИЗ

ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ ОЛДИДАН

ОТА-ОНАЛАР БУРЧИ

Ҳар бир ота-она ўз фарзандининг яхши ўқишини истайди. Ўқувчилар ҳам фанларни тўлиқ ўзлаштириб, мактабда аълочи, ҳеч бўлмаса яхши ўқувчи деган ном олишни орзу қилишади. Бироқ, афсуски бу тилакка ҳамма ўқувчи ҳам муяссар бўлавермайди.

Айрим ота-оналар яхши ўқий олмаётган ўз фарзандларидан нолишади, ҳатто болани хафа қилишади, лекин унинг яхши ўқиши бир қатор шарт-шароитларга боғлиқ эканлиги ҳақида ўйлашмайди ҳам. Болаларнинг яхши ўқиши учун омил бўлувчи жуда кўп сабаблар бор.

Мактабга янги кириб келган ўқувчи турли-туман хусусиятларга эга бўлади. Чунончи, баъзилар дастлабки кунданоқ кўпчилик билан қовушиб, апоқ-чапоқ бўлиб кетади, улар мактабда ўзларини жуда хушчақчақ ва эркин сезади. Баъзи ўқувчилар эса ўз одамовийлиги билан бошқалардан ажралиб туради. Баъзиларда мустақиллик, уддабурронлик, баъзиларда эса уқувсизлик, лапашанглик кўзга ташланади. Бировлар жиззаки, серзарда, баъзилар очиқ кўнгил, кенг юрак бўлади. Кўпчилик синфда жимгина ўтириб дарс тингласа, қайбировлар қийшанглаб бошқаларга ҳалақит берадилар. Баъзи болалар гапдон, бийрон бўлса, баъзилари камгап, бўшашган бўладилар.

Буларнинг ҳаммаси мактаб ёшига етмаган боланинг ота-онаси томонидан оилада қандай тарбияланганлиги ва мактабга қандай тайёрлаганлигини кўрсатувчи фактдир. Ҳар бир ота-она ўз фарзандини мактабга узатар экан, албатта унга китоб, дафтар ва бошқа ўқув қуроллари олиб беради, янги кийимлар тиктиради. Аммо, мактабга бориши керак бўлган бола билан оилада қандай тарбиявий иш олиб бориш кераклиги тўғрисида жуда кам ўйлайдилар. Ҳолбуки, биринчи марта мактаб партасида ўтириши лозим бўлган бола учун бу ғоят катта аҳамиятга эга. Чунки, тарбия боланинг жуда ёш пайтидан бошлаб шакллана боради. Шу сабабдан бола улғайган сари ота-оналар уни мактабга тайёрлашга доир бўлган масалалар билан айниқса кўпроқ шуғулланиши керак.

Баъзан шундай ҳоллар ҳам рўй беради. Масалан, оила бошлиғи ўз боласидан ҳадеб яхши ўқишни сунъий равишда талаб қилаверади-ю, бироқ яхши ўқиши учун унинг интизомини тарбиялаш, уни мустақил ва онгли иш олиб боришга одатлантириш соҳасида амалий тадбир кўрмайди. Дастлаб, бола интизоми тарбияланмаган бўлса, ота-она «ўқи» деб зўрлаган билан иш чиқмайди, албатта.

Кичкинтой ўғил-қизларимиз жуда ёшлик чоғлариданоқ ўқишни ҳавас қиладилар. Шунинг учун ҳам баъзан улар ўзларича хат ёзган бўладилар, қўлига китоб ёки газета тушиб қолгудай бўлса ўзича ўқиган бўлади. Баъзан эса йиғилишиб мактаб-мактаб ўйнайдилар. Хуллас, ҳар бир бола ҳали мактабга бормасданоқ ўқишни ҳавас қилади.

Ўқишга бўлган бундай муносабатлар болада уйда оила аъзоларининг, боғчада эса тарбиячиларнинг таъсири билан вужудга келади. Шу сабабдан ҳар бир ота-она ва тарбиячи беш-олти ёшга кирган ўғил-қизларда тобора мактабга ҳавас уйғотишлари, ўқишга ва ўқитувчиларга меҳр-муҳаббат қўзғатишлари керак. Шунда бола яхши ўқишни ўзининг асосий бурчи деб ҳисоблайдиган бўлади.

Болада ўқишга нисбатан ҳавас ўз-ўзидан уйғонаверади деб ўйловчи ота-оналар ҳам йўқ эмас. Баъзи ота-оналар борки, улар ўқишнинг ўзи бўлмаслиги ва ўқитувчининг талаби тўғрисида ваҳимали гаплар сўзлаб, болани қийинчиликлардан қўрқитиб, чўчитиб қўядилар. Мактабга кириш билан ўйинкулгига барҳам бериш керак, деб уқтирадилар.

Болани қўрқитиш, чўчитиш аслида ўқишдан унинг ихлосини қайтаришдир. Бунинг ўрнига аксинча ўқиш ва мактаб тўғрисида қизиқарли ҳикоялар сўзлаб, боланинг билим олишга бўлган иштиёқини тобора оширмоқ керак.

Бироқ, биргина ўқишга нисбатан ҳавас уйғотишнинг ўзи етарли эмас. Мактабга бориши керак бўлган болада яна бошқа бир қанча хусусиятларни ҳам тарбияламоқ зарур. Масалан, биринчи навбатда топшириқларни мустақил равишда ва ўз вақтида қунт билан бажаришлари, бошлаган ишни охиригача етказиш кўникмаларини тарбиялаш ҳам алоҳида аҳамиятга эга. Ўз оиласида ўсаётган болани ўзидан катталарни ҳурматлайдиган, уларнинг гапини қайтармайдиган, буюрган ишларини ҳеч қандай гап-сўзсиз бажарадиган қилиб тарбиялашга эришган ҳар оила бошлиғи ўз фарзандлари нутқининг ўса боришига эътибор бериши ва уларда кузатувчанликни тарбиялаши ҳам керак.

Шундай қилган тақдирда бола мактабда ўқитувчининг дарсларини жим ўтириб тинглай оладиган, унинг топшириқларини мустақил бажарадиган, ўқиш ва ёзишни тез ўрганиб оладиган бўлади.

Болада ўқишга ҳавас уйғотиш билан бирга унинг яхши ўқиши ва яхши хулқ-атворга алоқадор бўлган бошқа одатларни ҳам тарбияламоқ зарур.

Булар нимадан иборат? Асосан болани меҳнатсевар қилиб тарбиялашдан иборатдир. Шунга эришмоқ керакки, у меҳнатни севсин, шунинг билан бирга бошқаларнинг меҳнатини кадрлайдиган бўлсин. Бунинг учун бизда ҳамма меҳнат қилиши, бир-бирига дўстона ёрдам беришини жонли фактлар билан ўз ўрнида боланинг қулоғига қуймоқ керак.

Болани ўз-ўзини эплайдиган, бўлар-бўлмасга ҳар кимдан ёрдам сўрайвермайдиган қилиб тарбиялаш ҳам муҳим аҳамиятга эга. Шунда бола мустақил ўса бошлайди. Олти-етти яшар бола ўзи ювиниши, ўзи кийиниши, ўз кроватини ўзи тузатиши, ўзи овқатланиши керак. Шунга одатлантирилган тақдирда у аста-секин ўз вақтини тақсимлаб сарфлашга ўргана бошлайди. Мактабда ҳам шошиб қолмайдиган, уқувли ва ҳар ишга улгурадиган бўлади.

А. МИРАҲМЕДОВ,
республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи.

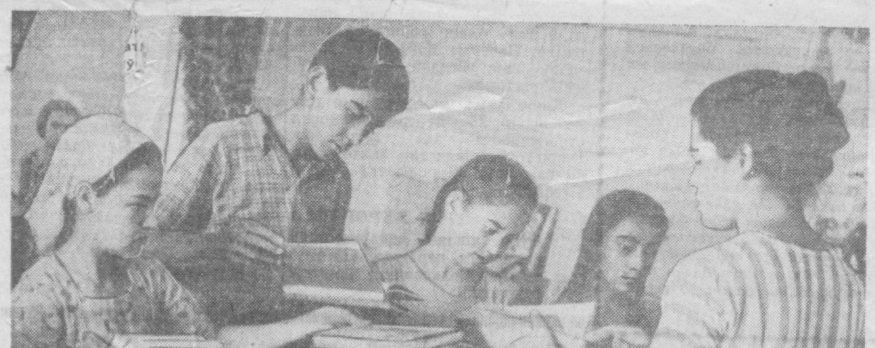

Янги ўқув йилига тайёргарлик кўришда ўқувчиларни дарсликлар билан ўз вақтида таъминлаш муҳим аҳамиятга эга. Биринчи сентябрга қизғин тараддуд кўрилаётган ҳозирги кунда китоб савдоси ходимлари ва кутубхоначиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Улар дарсликларни ўз эгаларига барвақт етказиб бериш иштиёқи билан яшамоқдалар.

Тошкент шаҳар, Чилонзор районидаги 162-мактабда ҳам дарсликлар тарқатиш зўр уюшқоқлик билан бошлаб юборилди. Суратда: кутубхоначи Д. Ортиқова ўқувчиларга дарсликлар сотмоқда.

В. Салов фотоси.

БАРВАҚТ ТАМОМЛАНДИ

Калинин районидаги 89-ўнбир йиллик мактабда янги ўқув йилига ҳамма нарса тахт қилиб қўйилди. 22 та синф хонаси, физика, химия лабораториялари ва кутубхона сифатли ремонтдан чиқарилди. Ўқувчилар кучи билан парта, доска, стол ва стуллар яхшилаб мойланди.

Шунингдек мактаб ўқувчилари дурадгорлик ишларини ҳам бажардилар. Натижа ремонт учун ажратилган пулдан 600 сўм тежаб қолинди.

Ҳозир мактабда дарсликлар тарқатиш ҳам қизғин бормоқда. Бу йил мактаб 545 ўқувчини ўз бағрига олади.

И. РУСТАМОВ,
А. СОТВОЛДИЕВ.

— Оталиқ ёрдам шундай бўладида,— дейди Чилонзор районидаги Жданов номли мактаб директори О. Раҳматуллаев.— Тошкент қурилиш комбинати мактабимизга чиндан ҳам ғамхўрлик қилмоқда. Бу ташкилотнинг яқиндан берган ёрдами туфайли билим ўчоғи районда биринчи бўлиб янги ўқув йилига тахт эканлиги ҳақида рапорт берди.

Тошкент қурилиш комбинати мактаб инвентарларини ҳам ўз вақтида сифатли ремонт қилиб берди. 290 та парта, 60 та стол ва 100 дан ортиқ стул мойланди. Мактаб учун 4 та қўшимча синф хонаси ҳам қурилди.

Мактабнинг ўқув-моддий базасини мустаҳкамлаш мақсадида район халқ маорифи бўлими томонидан ажратилган 15 минг сўмга лаборатория ва фан кабинетлари учун асбоб-ускуналар, ўқув қуроллари ва инвентарлар сотиб олинди.

С. ОДИЛОВА.

КИМ БОШ ҚЎШАДИ?

Колхозимиз территориясида бир эмас, бир йўла 4 та мактаб бор. Хўжалигимиз бу мактабларни ўз оталиғига олган. Бу, колхоз учун ҳам қарз, ҳам фарз. Негаки, мактабларда колхоз аъзоларининг фарзандлари таълим олишаяпти.

Колхоз мактабдан доим кўз-қулоқ бўлиб турибди. Билим ўчоқлари учун нимаики керак бўлса ҳаммасини тахт қилишга тайёр. Бу йил хўжалик мактаблар ремонтини барвақт бошлаб юборган эди. Аммо, гапнинг пўст калласини айтганда, бошланган иш охирига етмай ўлда-жўлда бўлиб ётибди. Ўзи нима гап деб сўрарсиз? Гап бундай.

Райондаги колхозлараро қурилиш бошқармаси мактаблар ремонти учун қурилиш материалларини ўз вақтида етказиб бериши керак эди. Аммо, негадир бошқарма бу ишдан бош тортди. «Мактаб ремонти кечикиб кетаяпти-ку» десак, бошқармадагилар «мактабни ремонт қилиш бизнинг ишимиз эмас» деб осонгина қутилиб қолишди. Аслида шундайми? Йўқ. Мактабларни ремонт қилиш ва уларни қурилиш материаллари билан таъминлаш бу бошқарманинг асосий вазифаларидан бири.

Начора? Колхоз қараб турмади. Ишчи кучлари ажратиб ремонт ишларини давом эттира бошлади. Қурилиш материаллари бўлмаса иш юришмайди, албатта. Қурилиш материалларини олиш учун қишлоқ матлубот жамиятидаги ўртоқларга мурожаат қилдик. Очиғини айтганда, бу даргоҳга бораверib оёғимизда-оёқ қолмади. Улар колхозга ёрдам бериш ўрнига «материал керак бўлса нақд пул тўланглар» деб туриб олишди. «Ундай бўлса ремонт ишлари учун 2.760 сўм пул ажратилган. Шунга счёт ёзиб беринглар десак» бунга ҳам кўнишмади. Чунки, бу қонунга тўғри келмас эмиш.

Мактаб ремонтлари ўлда-жўлда бўлиб ётганлигидан район ижроия комитетидаги ўртоқлар ҳам яхши хабардор. Лекин улар ҳам мактаб иши учун бош қўшишмаяпти. Қисқаси, бу иш битмай, бор отангга, бор онангга бўлиб қолди.

Қизиқ, биз мурожаат этган ташкилотлар мактаб иши давлат аҳамиятига эга бўлган масала эканлигини яхши тушуниб етишмаса?! Аҳвол шу зайлда давом этаберса мактаблар янги ўқув йилига тайёр бўлмайди.

О. МУҲАМЕДОВ,
Янгийўл бошқармасидаги Н. Ниёзов номли колхознинг бухгалтери.

РЕМОНТНИ ТЕЗЛАШТИРИНГ

Яқинда меҳнаткашлар депутатлари Октябрь район Совети ижроия комитетининг навбатдаги IX чақириқ III сессияси бўлиб ўтди. Сессия кун тартибида янги ўқув йилига тайёргарликнинг бориши, шунингдек ярим йилликда турар-жойлар капитал ремонтининг бажарилиши ва ижара фондидан фойдаланишни яхшилаш ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Биринчи масала юзасидан район халқ маорифи бўлимининг мудири ўртоқ Солиев доклад қилди. Докладчи ва музокараларда қатнашган депутатлар партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрлиги туфайли мактаб ва болалар муассасалари кун сайин кенгайиб бораётганлигини мамнунлик билан эслатиб ўтдилар. Янги ўқув йилида, дейди докладчи,— учта янги мактаб, битта интернат ишга тушади. Ўн учта мактаб 1 сентябрдан бошлаб биринчи сменага ўтади. 11, 65, 19, 165 ва бошқа мактаб коллективлари ўз кучлари билан ремонт қилиб юз минг сўмдан ортиқ пулни иқтисод қилдилар.

Ремонт қурилиш бошқармаси коллективи (бошлиғи Галкин) мактаб[illegible] ремонт ишларини 15 июлга[illegible] тугатишлари керак эди. А[illegible]ски улар ишчи кучи етишм[illegible] деган баҳона билан 29, 42[illegible] 159 ва бошқа мактабларда [illegible]онт ишларини ҳамон чўзиб [illegible]ияпти.

Шунингдек [illegible] 159-қурилиш тресте қурили[illegible]ларини шу куннинг тала[illegible] даражасида олиб боряпти, [illegible]айтиб бўлмайди.

Шундан кейи[illegible]ссия қатнашчилари райо[illegible]роия комитети раисининг [illegible]инбосари ўртоқ В. Ходиев[illegible]кладини муҳокама қилдил[illegible] Коммунистик партия ва [illegible] ҳукуматимиз яқин ўн йиллар ичида турар-жой масаласини узил-кесил ҳал қилиш учун йил сайин кўплаб маблағ ажратмоқда. Биргина шу йилнинг ўзида ремонт ва ижара фонди учун 612 минг сўм, майда ремонт учун 40 минг сўм маблағ ажратди. Лекин шуни афсус билан қайд қилиб ўтиш лозимки, ана шу маблағдан унумли фойдаланилмаяпти. Ҳозиргача ажратилган бу суммадан 322 минг сўм ёки 52,6 процент маблағ ўзлаштирилган холос.

Сессияда ҳар иккала масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

АВГУСТ ҲАМ ЗАРБДОР ОЙ!

ОҲАНГАРОН ЕРЛАРИДА

(ЛАВҲА)

□ □ □

Саҳар палла. Қурама тоғининг сарбаланд чўққилари мағрур савлат тўкиб турибди. Тоғдан эсаётган ғир-ғир шабада олтин тусли буғдой бошоқлари, ўт-ўланлар, дарахтларнинг шох-япроқларини силкитиб ўтади, сабза-полиз майдонларида жавлон уради. «Бола»сини бағрига босиб кўкка бўй чўзган маккажўхорилар бир-бирига таъзим бериб аста эгилади. Тоғ бикинидаги дарё суви тошдан тошга, қирғоқдан қирғоққа урилиб пуфакчалар ҳосил қилиб, олға интилади. Комбайнлар, тракторларнинг гуруллаши, арава ғилдиракларининг чақур-чуқурлари Облиқ қишлоғи қирлари бўйлаб таралади.

Дарёнинг икки чети ва ўртасига ўйилган харсанг тошлар устига қўшалоқ тахта ташланган бўлиб, қишлоқ аҳолиси уни «осма кўприк» деб атайди. Сел, тошқин вақтида кўприк ғарқ бўлиб кетади-ю, эртасига янгиси қўндирилади. Бунинг бойиси бор. Облиқликларнинг ёлғиз оёқ қатнов йўли асосан шу. Ундан чапроқда тош ётқизилган, кафтдек текис машина йўли бор-у, анча айлана, олис. Шу важдан улар картошка, сабзавот экинзорлари, ғалла ва маккажўхори пайкаллари, беда анғизлари, боғ-роғларига кўпинча шу йўлдан қатнайди.

Совхоз агрономи Ғайбулла ака Охунов ғира-ширада кўприкдан ўтиб, яшил арчалар билан қуршалган дала шийпони томон юрди. Дарё четида тўхтаб атрофга аланглади. Ҳечкимнинг қораси кўринмагач қирғоққа ўрнатилган скамейкага ўтирди. Дарёда ойнадек жилоланаётган электр шуъласига бир пас тикилиб, мийиғида кулиб қўйди-да сўнг кўз ойнагини қирра бурни устига қўндириб, газетага кўз ташлади. Ўша, кишини ҳаяжонга соладиган, ўйлантирадиган жўшқин жумлалар бутун вужудини қамраб олди. «Ташкилий ва идеологик тадбирларнинг бутун кучи билан мажбуриятларнинг аҳамиятини ошириш, ана шу мажбуриятларнинг ҳар бир сатри учун жавобгарликни кучайтириш лозим. Мажбурият олдингми — бажар, сўз бердингми устидан чиқ. Ҳеч масъулият сезмайдиган ваъдабозларни жамоатчиликнинг қаттиқ ва шафқатсиз ҳужумига дучор қилиш керак». Партиямиз Марказий Комитети июнь Пленумининг тарихий қарорида ёзилган бу жанговар кўрсатмалар худди Ғайбулла акага қаратиб айтилгандай туюларди. Чунки, у, ахир агроном, катта эл хўжалигига жавобгар одам.

— Эл талаби шундай, — агрономнинг қалин лаблари пичирлади, — партия айтгани халқ айтгани.

Совхознинг яқин ўтмиши унинг кўз ўнгида намоён бўлди. Кунни тунга, тунни кунга улаб мажлислар ўтказилди, қанчадан-қанча қарорлар қабул қилинди, қўша-қўша мажбуриятлар олинди. Қизиқ, бири бажарилмай туриб, бошқасига парвоз қилинди. Қоғоз устига қоғоз ёғилди-ю, маҳсулот кўпаймади.

Ғайбулла ака шуларни ўйларкан, пешонаси тиришиб, юзларини ажин босди.

— Салом оқсоқол, — таниш овоз унинг хаёлини бўлди.

— Ваалайкум ассалом, саломатмисиз Мўминжон, — ялт этиб қаради Ғайбулла ака.

— Раҳмат. Хаёлпаришон кўринасиз, тағин нима бўлди.

Ғайбулла ака гапнинг пўст калласидан бошлади:

— Бу йил тил қисиқлик жойимиз йўқ ука, кечанинг ўзида давлатга 100 тонна маҳсулот жўнатдик Совхоз тарихида шунча кўп маҳсулот жўнатилганини ҳеч ким билмайди, — агроном ўзича нима ҳақдадир фикр юритиб олгач, сўзида давом этди. — Пленум қарорига қойил қолдимда ука. Қаранг, «Ваъдабозларни жамоатчиликнинг қаттиқ ва шафқатсиз ҳукмига дучор қилиш керак» дейилибди. Оқилона сўзлар!

— Бу сўзлар санамай саккиз деб юборадиган ваъдабозларнинг тилига босилган муҳр, оғзига солинган қулф десангизчи.

— Шундай.

Улар дарё бўйлаб юришди. Мўминжон қизиқ бир воқеани гапириб берди.

— Кунларнинг бирида мажлисга чақириб қолишди. Ҳамма ҳайрон. Тинчликми ўзи, сўраймиз бир-биримиздан. Янги мажбурият қабул қилинар эмиш. Яқинда қабул қилинган эди-ку. Унинг аҳамияти йўқ...

Мажлисни очган ҳам, ёпган ҳам, нутқ сўзлаган ҳам директор бўлди. Лоақал биттамиздан кимда қандай мулоҳаза бор деб сўрасачи. Гектаридан фалон тонна картошка, сабзавот етиштирамиз, сигирлар сутини уч баравар кўпайтирамиз, деган мажбурият қабул қилинди. Қандай қилиб, қайси резерв ҳисобига! Бу ҳақда лом-мим дейилмади. Виждоним чидамади, ўрнимдан туриб, бу қандай гап, мажбуриятни бажарадиган биз бўлсаг-у, уни маъмурият қабул қилса, ишонасизми, директор икки ой мен билан гаплашмади.

— Оқибат нима бўлди? — қизиқсинди бош агроном.

— Нима бўларди, ҳамма чарса қоғозда қолиб кетди. Охири директор мажбурият ёзилган қоғозга ўралиб кўздан ғойиб бўлди.

— Мажбурият қонун, унинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш — ҳар бир меҳнаткашнинг муқаддас бурчи!

— Худди шундай.

— Мажбуриятни бажармасак, сўз берсагу устидан чиқмасак, биз ахир қандай одам бўламиз.

Тонг отди. Қуёш қиздириб, чараклай бошлади. Харсанг тошлардан жимирлаб ҳовур кўтарилди. Адирлар сеп кийиб, киши ҳавасини келтиради. Пешона тери билан мўл ҳосил етиштираётган кишилар ўтган йилги доғни ювадилар, албатта. Давлатга, халққа улкан хирмонларни ҳадя қиладилар.

Мана, Насриддин Шамсиддинов бошлиқ бўлим далалари. Тўкин-сочин пишиқчилик. Шокосадек қип-қизил помидорлар, миқти карамлар, юпқа пўст пиёзлар кўзни қамаштиради.

— Нега жўнатмадиларинг, — яшикларга ишора қилди бош агроном.

— Транспорт етишмаяпти.

— Автопаркка телефон қилмадингизми!

— Бошқа бўлимларда ҳам аҳвол чатоқ, сизга машина юбора олмаймиз, дейишди.

— Қанча тайёр маҳсулотингиз бор.

— Эрталаб икки машина помидори, икки машина картошка жўнатдик, холос. Қолгани турибди, йигирма тоннача келар дейман.

Бош агроном бу катта хирмонни эшитиб қувонди. Ўтган йили ахир машиналар кўчани бўш чангитар эди. Бу йил аксинча

— Нечта от — арава бор?

— Саккизта.

— Уларни ҳам помидор, карам, картошка ташишга қўйинг. Уёқ буёқни суриштириб кўрайлик-чи, иложи бўлса машинадан ёрдам берамиз.

Агроном экинлар парваришини кўздан кечирди. Картошкани саратон сувига қондириш, маккажўхоридан силос бостириш, бўшаган ерни шудгорлаб, кечки экин, такрор маккажўхори экиш ҳақида маслаҳатлар берди.

Ғайбулла ака шу сўзлардан кейин отга миниб ғалла бригадасига жўнаб кетди. У, йўл-йўлакай қурилиш майдонида тўхтаб, икки юк машинасини ваъда қилинган бўлимга юборди. Хирмондан қайтишда бўлим бошқарувчиси Мўминжон билан учрашиб эрталабки топшириқнинг ижросини суриштирди. Бўлим бошқарувчиси бугун кечагидан йигирма тонна кўп картошка ва сабзавот тайёрланганини айтганда агрономнинг юзида табассум пайдо бўлди.

1-«Оҳангарон» совхозини сут-чорва фабрикаси деб аташади. Бу бечиз эмас. Хўжалик ҳар йили давлатга 1150—1200 тонна сут, 550-560 тонна гўшт совға қилади. Бу ерда чорвачиликнинг «тили»ни биладиган Қ. Турғунова, З. Яхёева сингари моҳир сут соғувчилар, С. Ўразалиев, О. Рисбеков, И. Қодиралиев каби чўпонлар ва бошқа касбдаги чорвадорлар — замонамиз қаҳрамонлари етишиб чиқди. Уларнинг жонбозлиги туфайли гўшт, сут, жун етиштириш ярим йиллик топшириқлари ошириб бажарилди. Маҳсулот кўпайди, сифати яхшиланди, нархи арзонлашди.

Хўжалик тармоқларининг бирини иккинчисидан камситиш инсофдан эмас. Коммунистик мўл-кўлчилик дастурхонида ҳар бирининг ўз ўрни бор. 5 минг гектар ердаги ғалла денгиздай чайқалиб, олтиндек товланади. Гектаридан 18 центнердан дон йиғиб олинди. Нўхат 360 гектар, ҳосилдорлик 20 центнер. 600 гектар маккажўхоридан 15 минг тонна силос бостириш кўзда тутиляпти. Тармоқлар бўйича юксалиш рақамлари бўртиб, камол топиб, тобора яққолроқ кўзга ташланаяпти.

Бироқ, лаззатли таомлар масаллиғи ҳақида гап борганда картошка, помидор, карам, сабзи, пиёз тўғрисида индамай ўтиб бўлмайди. Бу йил картошка ва сабзавот жуда серҳосил бўлди. Эртаги ва ўртагисидан кўзда тутилгандан 5—6 тонна зиёд ҳосил олиняпти. Мўмин Бўриев, Насриддин Шамсиддинов, Сайдулла Матасимов, Йўлдош Мирзалиевлар бошлиқ бўлимларнинг муваффақияти дилларни хушнуд қилади. Совхоз кеча давлатга салкам 200 тонна картошка ва сабзавот маҳсулотлари топширди. Ана шу катта карвонни моҳирлик билан уюштирган агроном Ғайбулла ака Охунов бўлди.

Оҳангароннинг бугунги тонги изли-қутли келди. Унинг эртаси янада баракали бўлади. Элу-элатининг сўзи билан иши бир. Совхоз коллективи зиммага олган мажбуриятларини ўз вақтида бажариб келмоқда. Сабзавот пунктларига, давлат омборларига узлуксиз қатнаб турган карвонлар ва пайкалларда етилиб пишаётган маҳсулотлар бунга кафил.

М. НАЗАРОВ,
Ўрта Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармаси.

Оққўрғондаги «ЎзССР беш йиллиги» совхози пахтакорлари ғўза парваришини қизғин давом эттириб, ҳосилга-ҳосил қўшмоқдалар. Суратда: совхознинг 1-бўлимида ғўзани механизация билан чеканка қилиш пайти.

Қ. Розиқов фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БОШҚАРМАЛАРИ ПАРТИЯ КОМИТЕТЛАРИНИНГ ХОДИМЛАРИ! СИЗНИНГ ЎРНИНГИЗ ОММА ЎРТАСИДАДИР. ҲОСИЛ ТЎПЛАШ КЎНГИЛДАГИДЕК БЎЛМАГАН ХЎЖАЛИКЛАРГА, БЎЛИМ ВА БРИГАДАЛАРГА КЎПРОҚ ЭЪТИБОР БЕРИНГИЗ. ПАХТАКОРЛАРНИНГ МУСОБАҚАСИГА КОНКРЕТ РАҲБАРЛИК ҚИЛИШДА, БУ МУСОБАҚАНИ ЧИНАКАМ ОММАВИЙ МУСОБАҚАГА АЙЛАНТИРИШДА КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРНИНГ ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИГА ЁРДАМ БЕРИНГИЗ.

(ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТИНИНГ МУРОЖААТИДАН).

ВАЛЕНТИНА ТЕРЕШКОВА НОМЛИ КОЛХОЗДА

Ўрта Чирчиқдаги бу хўжаликнинг ҳали унча довруғи чиққан эмас. Лекин унинг кишилари ўзларининг ҳалол меҳнатлари билан анча вақтдан буён донг таратиб келмоқдалар. Ана шулардан бири 29 ёшли бригадир, ЎзССР Олий Советининг депутати Умри Ҳасановадир.

Механизацияга чин кўнгилдан ихлос қўйган турсунойчи Ҳасанова бир неча йилдирки, ўрта мактабни тугатгандан сўнг колхозда меҳнат қилмоқда. У бригадага бошчилик қилиш билан бирга ҳар йили машинада кўплаб пахта тераяпти.

Мана бу йил ҳам Ҳасанова ўз ёнига Санобар, Мунаввар, Адолатхон, Комилахон сингари дугоналарини олиб 130 гектар ерда пахта етиштирмоқда. Ҳар йили ҳам зиммадаги мажбуриятларини ортиғи билан бажариб келаётган азаматлар бу йил 31 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар.

Умри Ҳасанова бригадаси ҳаммаси бўлиб 280 тонна пахта етиштиради. Ана шу пахтанинг 140 тоннасини Ҳасанованинг ўзи машина билан териб олишга аҳд қилган эди. Лекин Умри ўз пўлат агрегатини Маҳбубахон Саидазимовагами ёки Наима Ҳошимовагами топширмаса бўлмайдиганга ўхшаб қолди. Нега десангиз колхозчилар яқинда уни «XXII партсъезд» колхозидан ажралиб чиқиб, янги ташкил бўлган ва Валентина Терешкова номи берилган колхозга раис қилиб сайлашди. Ажойиб ташкилотчи бўлганлиги, техниканинг тилини яхши билганлиги учун унга ана шундай юксак ишонч билдиришди.

Ҳасанова ишончни оқлаш учун курашмоқда. Ҳозир колхоз далаларида ғўза парвариши қизғин давом этмоқда. Ҳосилга-ҳосил қўшиш чоралари кўрилаяпти.

А. АБДУКАРИМОВ.

Пахтазор ХАБАРЛАРИ

* **ЎРТА ЧИРЧИҚ.** «Ленин йўли» колхозининг 14-бригадасида мўл ҳосил учун кураш авжида. 87 гектарлик пахта майдонидаги ғўзаларга тўрт марта узунасига, уч марта кўндалангига ишлов берилди. Тракторчилар У. Янгибоев, А. Ниёзов, О. Қулбеков бу ишларни сифатли қилиб бажаришди. Қ. Қобилов, Ж. Мамбетов каби миришкор сувчилар эса барча майдондаги ғўзаларни икки марта қондириб суғоришди. Энди учинчи сувга ҳозирлик кўришмоқда. Ана шундай меҳр билан парвариш қилинганлиги туфайли ҳар туп ғўзада кам деганда 6-7 тадан кўсак санайсиз.

Бу бригаданинг аъзолари гектаридан 25 центнердан «оқ олтин» кўтаришни планлаштиришган эди. Лекин имкониятларни ҳисоблаб чиқиб 28 центнердан ҳосил олишга аҳд қилишди.

Колхознинг 17-бригадаси пахта далаларида ҳам ғўзалар кун сайин гуркираб ривожланмоқда. Ғўзанинг гулига-гул, кўсагига-кўсак қўшиладиган ғанимат фурсатни қадрлаган асл деҳқонлар кунлик нормаларини 1,5-2 ҳисса адо этмоқдалар.

Н. ХУДОЙБЕРГАНОВА.
О. ҚУЛБОЕВ.

* **ЯНГИЙЎЛ.** Карл Маркс номли колхознинг ўртоқ П. Тошматов бошчилик қилаётган бригадаси аъзолари бу йил 90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан пахта етиштириш мажбуриятини олишган эди. Буни уддалаш учун аввало далада тўлиқ квадратлар ҳосил қилиш, ҳар туп ғўзани ардоқлаб парвариш қилиш зарур эди. Бригада аъзолари ғўзага ишлов беришни агротехника қоидаларига риоя қилган ҳолда олиб бордилар. Вақтида озиқлантириб, меёрида суғорилганлиги туфайли ҳозир ҳар туп ғўзада 8-10 дона кўсак бор. Бригада аъзолари ғўзани ғовлатиб юбормаслик учун чеканкани ҳам бошлаб юборишди.

Шунингдек, «Ўзбекистон 30 йиллиги» колхозининг пахтакорлари ҳам ғўза чеканкасини биринчилар қатори бошлаб юбордилар. Колхознинг ўртоқ О. Тошбоев бошлиқ бригадаси аъзолари чеканкани барвақт тугалладилар. Бригаданинг 97 гектар майдонидаги ғўзалар бегона ўтдан тозалаб олинди. Бу азаматлар ҳам гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлашган.

У. КАРИМОВ.
Қ. БУЛГАНБОЕВ.

* **БЎКА.** Жамбул номли колхоз аъзолари тракторчилардан Ж. Нормуродов, А. Жавлоновлар номини ҳурмат билан тилга оладилар. Бу икки механизатор колхознинг 2-бригадасида ишлайди. Улар 85 гектар майдондаги ғўзаларга сифатли ишлов беришди. Ғўза қатор ораларини узунасига, кўндалангига қайта-қайта культивация қилишди. Ғўза парваришидаги асосий иш «пўлат от» кучи билан бажарилди. Шунинг учун ҳам бу бригаданинг даласида экиннинг авжи яхши, ғўзалар машина теримига мос бўлиб ўсмоқда.

А. ЭРГАШЕВ.

ДАЛА ИШЛАРИ КУНДАЛИГИ

ҲОСИЛНИ ҲАШАРОТГА ОЛДИРМАНГ

Ҳозирги об-ҳаво шароити қишлоқ хўжалик зараркунандалари, айниқса ўргимчаккана, кўсак қурти ва бошқа ҳашаротларнинг кўпайишига имконият яратиб бермоқда, агар уларнинг олди олинмаса ҳосилга путур етиши мумкин.

Кўпгина колхоз ва совхозлар бу ҳақиқатни чуқур англаганлари ҳолда зараркунанда тушган далаларни ўз вақтида аниқлаб унинг тухумини қуритиш чораларини кўрмоқдалар.

«ЎзССР беш йиллиги», 1-«Далварзин», «Пискент» совхозлари ҳамда Янгийўлдаги «Октябрь 40 йиллиги», Киров номли, «Интернационал» колхозлари, Оққўрғон бошқармасидаги «Озод», «Октябрь 40 йиллиги», Свердлов номли, Ўрта Чирчиқдаги «Полярная Звезда», Юқори Чирчиқдаги «Политотдел» колхозларида бу соҳада олиб борилаётган ишлар бирмунча дуруст. Ана шу хўжаликларнинг далаларида ҳашарот тушган майдонлар ҳозиргача икки марта заҳарли химикатлар билан дорилаб чиқилди.

Бироқ шуни айтиш керакки, кўпгина хўжаликларнинг раҳбарлари ҳосилни зараркунандалардан сақлаш ишига етарли эътибор бермаётирлар. Улар ҳар хил баҳоналар билан далаларни дорилаш ишларини чўзиб юбормоқдалар. Натижада ҳашарот тобора кўпайиб ҳосилнинг катта бир қисмини хавф остида қолдирмоқда.

Янгийўл бошқармасидаги Карл Маркс номли, Охунбобоев номли колхозларнинг пахтазорларида кўсак қурти пайдо бўлганлиги тўғрисида бундан анча вақт илгари хабар қилинган эди. Лекин колхоз раҳбарлари Салимов, Пўлатов ўртоқлар авиация ёрдамида далаларни дорилашдан воз кечдилар, уларнинг фикрича бу иш мақсадга мувофиқ эмас эмиш, чунки далаларда қишлоқ хўжалик зараркунандалари унчалик кўп тарқалмаган эмиш. Ўзбиларманчилик қимматга тушмоқда, ҳар икки колхознинг бир қатор бригадаларида бўлсангиз кўсак қурти ҳар туп ғўзани беш ҳатто олтита шонасини еб қўйганлигини кўрасиз. Қанчадан-қанча қилинган меҳнат зое кетяпти.

Ўрта Чирчиқдаги Ленин номли колхознинг агрономи ўртоқ Азимов, «Северний маяк» колхозининг агрономи Ни, 2-«Оққўрғон» совхозининг директори Арекелян ҳам бу муҳим тадбирни амалга оширишда сусткашлик кўрсатмоқда. Ваҳоланки, уларнинг хўжаликларида кўсак қурти тушган майдонлар анчагина гектарни ташкил этади. Ҳа, бу ҳашарот жуда тезлик билан кўпайиб, ғўзанинг шона ва гулларини нобуд қиляпти. Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш масаласига бундай масъулиятсизлик билан муносабатда бўлиш натижасида кўп ҳосил йўқотилиши мумкин. Шуниси хавфлики, агар бу хўжаликлар кўсак қуртининг тухумини қуритиб улгурмасалар ҳашарот қўшни колхозларнинг, совхозларнинг далаларига ҳам тарқалиб кетади. Июлнинг иккинчи ўн кунлигидан бошлаб кўсак қурти иккинчи марта уруғлай бошлади. Бу гал пайдо бўладиган ҳашаротларнинг сони биринчи уруғлаш давридагидан ҳам кўп бўлади. Ҳар бир кўсак қуртидан пайдо бўладиган капалаклар 1500 дан тортиб 2000 донагача уруғлашини кўзда тутиб, унга қарши кураш чораларини ҳар томонлама кучайтириш зарур.

Бунинг учун ҳар бир колхоз ва совхозда агрономларнинг сезгирлигини оширайлик, улар ҳашарот тушган далаларни ўз вақтида аниқлашлари ва кўпайиб кетмасдан унинг олдини олишлари лозим.

Бизнинг областимизда қишлоқ хўжалик зараркунандаларини қириб ташлаш имкониятини берадиган, кўп фойда келтирадиган заҳарли химикатларни истаганча топишингиз мумкин. Шунингдек самолётларимиз ҳам етарли, трактор пуркагич, чанглагич ва бошқа техникаларга ҳам эгамиз. Гап ана шулардан унумли фойдаланиб, ишни юқори сифатли бажаришимизда қолди.

Шунга эришайликки, ўргимчаккана билан зарарланган барча майдонларни аниқлаб, қисқа вақтда у ерлар иккинчи марта метилмеркаптофос билан қайта дорилансин!

Шунингдек, кўсак қурти билан зарарланган далаларни шу ой давомида кам деганда икки-уч марта дорилаш талаб қилинади.

Кўсак қурти тушган далаларни дорилашда 50 процентли ДДТ пастаси аралаштирилган метилмеркаптафос (бир гектар ерга 5 кг) ёки 3 процентли ДДТ юмшатувчи порошок (1 гектар ерга 7 кг) билан, ёки 50 процентли дикарбон пастаси (1 гектар ерга 5 кг) билан дорилаш тавсия этилади.

Заҳарли химикатлардан бу хилда аралаштириб тайёрланган дори бир вақтнинг ўзида ҳам кўсак қурти, ҳам ўргимчаккана ва бошқа зараркунандаларни бир йўла йўқотиш имкониятини беради. Агар юқорида кўрсатилган дорилар бўлмаса кўсак қуртини йўқотишда ДДТ, «Дитокс» гексахлоран дустлари (ҳар гектар ерга 25—30 килограмм сарфланади) пуркаш йўли билан эришилади. Шунингдек ДДТ дустига кунжара унини аралаштириб, дори ҳам тайёрланади.

Колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ва мутахассислари, далачилик бригадаларининг бошлиқлари! Қишлоқ хўжалик зараркунандаларининг кўпайишига йўл қўйманг, тер тўкиб етиштирилаётган ҳосилингизни ҳашаротга олдирманг, Ҳозирги куннинг шиори ана шу!

ГЎШТ, СУТ, МОЙ МЎЛ БЎЛСИН

(Қишлоқ область Советининг сессиясидан)

Куни кеча меҳнаткашлар депутатлари Тошкент қишлоқ область Советининг навбатдаги сессияси бўлиб ўтди.

Депутатлар область колхоз ва совхозларида чорвачиликнинг аҳволи ҳамда чорва туёғини кўпайтириш ва маҳсулдорлигини ошириш юзасидан амалга ошириладиган тадбирлар ҳақидаги масалани кенг муҳокама қилдилар. Бу ҳақда қишлоқ область ижроия комитетининг раиси ўртоқ **Э. Т. Шайхов** доклад қилди.

— Областимиз меҳнаткашлари барча совет кишилари қатори КПСС XXII съезди ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг Пленумларида қишлоқ хўжалигини ривожлантириш юзасидан белгиланган тадбирларни ҳаётга татбиқ қилиш учун зўр ғайрат ва ижодий ташаббус кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. — дейди ўртоқ Шайхов. — Областимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари устлабинсклик ғаллакорлар ва Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармаси пахтакорларининг чақириғига жавобан бу йил 321 минг тонна пахта, 130,5 минг тонна ғалла, 413,3 минг тонна сабзавот, картошка ва қовун-тарвуз, 139,4 минг тонна сут, 17,6 минг тонна гўшт (сўйилган вазнда), 106,6 миллион дона тухум етказиш учун социалистик мусобақани кенг кўламда авж олдириб юбордилар. Жумладан, ўтган 1962 йилнинг шу вақтидагига қараганда чорва моллари сони 2876 бош ёки 2,7 процент кўпайди. Шунга мувофиқ гўшт етиштириш ҳам кўпайди.

Амалга оширилган тадбирлар туфайли чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш бирмунча йўлга қўйилди. 1 июлга қадар давлатга ярим йиллик гўшт сотиш плани 107,4 процент, тухум 101,8 процент, жун бўйича 116,6 процент бажарилди. Давлатга ўтган 1962 йилдагига қараганда 2532 центнер кўп гўшт, 1669 минг дона кўп тухум сотилди.

Эришилган ютуқлар тўғрисида яна бир қанча мисоллар келтириш мумкин. Лекин, жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириш суръатлари ҳали зиммага олган мажбуриятимиз талаблари даражасида эмас.

Бир қатор ишлаб чиқариш бошқармалари ва хўжаликлар чорвачилик маҳсулотлари етиштириш планларини бажаришда орқада қолмоқдалар. Ҳатто, жойларда, чорва туёғини камайтириб юбориш ҳоллари рўй бермоқда.

Айниқса Бекобод, Ўрта Чирчиқ, Бўка бошқармаларидаги хўжаликларда аҳвол чатоқ, уларда чорванинг бир неча турлари бўйича ва паррандачилик соҳасида план анча кам бажарилган.

Чорва туёғини хўжаликларнинг ўзида қайта кўпайтириш — чорва туёғини ўстиришнинг асосидир. Бироқ бу соҳада жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда. Ҳар юз урғочи молга нисбатан ҳисоблангaнда ўтган йилнинг шу вақтидагига қараганда бир бошдан бузоқ, 9 бошдан қўзи ва 63 бошдан чўчқа боласи кам олинган.

Шунингдек, сут соғиб олиш ва давлатга сотиш соҳасида ҳозирги пайтда рўй берган аҳвол шуни талаб қиладики, ишлаб чиқариш бошқармалари, хўжаликларнинг раҳбарлари ишга астойдил киришиб, контролликни ўз қўлларига олишлари ва қолоқликни тугатиш учун шошилинч чораларни кўришлари лозим.

Доклад юзасидан қизғин музокаралар бўлиб ўтди. Биринчи бўлиб сўзга чиққан Янгийўл ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Ленинизм» колхозининг раиси ўртоқ **А. Ортиқов** хўжаликда чорва маҳсулотлари етиштириш бўйича кўрилаётган яхши тадбирлар, жумладан мўл-кўл ем-хашак базаси жамғарилаётганлиги натижасида ҳар бош соғин сигирдан соғиб олинаётган сут миқдори ўртача 1870 литрга етганлиги тўғрисида гапирди.

Калинин ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли Карл Маркс номли колхоз сут соғувчиси ўртоқ **Мирзаахмедова** минбарга чиқади.

— Сигир соғишнинг ўзига хос «сири» бор,—дейди моҳир сут соғувчи, — агар сигирни яхши парвариш қилиб, тўйдириб боқилса, у ийиб кетиб борган сари серқаймоқ сут беради. Мана мен 15 бош сигирни соғаман, уларнинг ҳар бошидан 5000 литрдан сут соғиб олиш мажбуриятини олганман. Шу кунгача ҳар бош сигирдан соққан сутим 2200 литрга боради. Йилнинг охиригача албатта мажбуриятимни бажараман.

Шунингдек, «Чиноз» совхозининг директори **К. Ағзамов**, Юқори Чирчиқ ишлаб чиқариш бошқармасидаги «Қизил ту» колхозининг раиси **О. Қўлдибоев**, шу бошқармадаги Свердлов номли колхоз бригада бошлиғи **Александра Ни** ва сўзга чиққан бошқа ўртоқлар ҳам ўз хўжаликларида чорва молларининг туёғини кўпайтириш ва маҳсулдорлигини ошириш соҳасида қилинаётган ишлар, ютуқ ва камчиликлар ҳақида гапиришди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ва тайёрлаш бошқармаси бошлиғининг ўринбосари ўртоқ **И. В. Ажинов** ўз музокарасида чорвачилик соҳасида оқсалаётган бошқармалар, айрим хўжаликлар адресига танқидий фикрлар айтди.

— Янгийўл, Бекобод ишлаб чиқариш бошқармалари чорвачилик билан шуғулланмай қўйишди,— дейди нотиқ,— бу районларда молларнинг нобуд бўлиш проценти ошиқ, кўп мол қисир қоляпти, жумладан Калинин бошқармасидаги «Правда» колхозида сигирларнинг 40 проценти, «Пискент» совхозида эса 22 проценти қисир қолган.

Ўртоқ Ажинов сигирларнинг ийинди сути тоза соғиб олинмагани учун давлатга сотилаётган сутнинг мойлилиги камайиб кетаётир, шунинг учун ҳам сут соғувчиларга ҳақ тўлашда соғиб олинган сутнинг мойлилигини ҳам ҳисобга олиш керак дейди.

Сессияда Тошкент қишлоқ область партия комитетининг секретари ўртоқ **П. В. Костриков** нутқ сўзлади.

Шунингдек, сессияда область районларида социалистик қонунчиликка риоя қилиш ва уни мустаҳкамлаш чоралари масаласи ҳам муҳокама қилинди. Бу ҳақда область прокурори ўртоқ **Е. Н. Смирнов** доклад қилди.

Докладчи ва музокарада қатнашган депутат ўртоқлар маҳаллий Советлар ва маъмурий органлар жиноятчиликнинг олдини олиш ва унинг сабабларини ўрганишдек муҳим масалага ҳали ҳам етарли эътибор бермаётганликларини қайд қилиб ўтдилар. Ичкиликбозлик, безорилик, жамиятга фойда келтиришдан бўйин товловчи шахсларга қарши кескин кураш олиб борилмаяпти.

Областимизда ҳозир 3101 та халқ дружинаси ва юздан кўпроқ ўртоқлик судлари мавжуд. Афсуски уларнинг кўпгина қисми фақат оғиздагина. Амалда эса улар ҳеч қандай иш олиб бормаяптилар. Ачинарли жойи яна шундаки, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетлари кўпинча жиноятчиликка қарши курашни кучайтириш юзасидан дабдабали қарорлар қабул қилишади-ку, лекин шу қарорларни бажариш учун ташкилотчилик ва контроллик қилишни унутиб қўйишади. Бунга мисол қилиб Бўка, Калинин ва Юқори Чирчиқ район ижроия комитетларини кўрсатиб ўтиш мумкин.

Калинин район милиция бўлимининг бошлиғи депутат ўртоқ Эргашев район территориясида жиноятларнинг содир бўлишига область савдо бошқармаси ҳамда область матлубот союзи раҳбарлари қисман бўлса ҳам сабабчи бўлаётганликларини таъкидлади.

— Савдо точкаларига планни тўлдиришни кўзда тутиб ҳисобсиз равишда спиртли ичимликлар юбораверадилар.— деди у. — Натижада ичкиликбозлик, маишатбозлик, безорилик каби ҳоллар содир бўлмоқда.

Область жамоат тартибини сақлаш бошқармасининг бошлиғи депутат ўртоқ **М. Шералиев** сессия қатнашчилари эътиборини жиноятнинг келиб чиқиш сабаблари ва унинг олдини олиш масаласига кўпроқ эътибор бериш лозимлигига қаратди. Ичкиликбозлик,—дейди ўртоқ Шералиев,— жиноятнинг биринчи босқичидир. Лекин район раҳбарлари, қолаберса савдо ташкилотлари бундан ҳамон тегишли хулоса чиқараолмаётирлар.

Шунингдек доклад юзасидан музокарада Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг юридик бўлими мудири **М. Восиқова**, область судининг раиси **В. Расулева** ўртоқлар ҳам қатнашдилар.

Сессия муҳокама қилинган ҳар иккала масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

БЕН БЕЛЛА СОВЕТ ИҚТИСОДИЙ ДЕЛЕГАЦИЯСИНИ ҚАБУЛ ҚИЛДИ

ЖАЗОИР, 31 июль. (ТАСС). Жазоир Халқ Демократик Республикаси Министрлар Советининг раиси Бен Белла совет иқтисодий делегациясининг раҳбари, КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Рашидов билан делегация аъзоси, СССР Министрлар Совети Ташқи иқтисодий алоқалар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архиповни неча қабул қилди ва улар билан суҳбатлашди. Бу суҳбат самимий ва дўстона вазиятда ўтди. Суҳбат вақтида Ш. Р. Рашидов Н. С. Хрушчевнинг шахсий мактубини Бен Беллага топширди. Суҳбатда меҳнат ва социал ишлар министри Башира Бумази, ташқи ишлар министрлиги кабинетининг директори Абдиллауи, шунингдек СССРнинг Жазоирдаги элчиси А. Н. Абрамов ҳозир бўлдилар.

Шу куни Миллий озодлик фронти Сиёсий бюросининг аъзоси Хожи Бен Алло совет иқтисодий делегациясини қабул қилди. Суҳбат вақтида Жазоирнинг иқтисодий аҳволи тўғрисида дўстона фикрлашилди.

ГДР ХАЛҚ ПАЛАТАСИНИНГ МАЖЛИСИ

БЕРЛИН, 31 июль. (ТАСС). Бу ерда Германия Демократик Республикаси Халқ палатасининг мажлиси очилди. Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг раиси В. Ульбрихтнинг баёноти депутатларнинг диққат марказида турибди. Депутатлар бу баёнотни, шунингдек Давлат кенгашининг фаолияти тўғрисида В. Ульбрихт томонидан ёзма тарзда топширилган ҳисоботни муҳокама қиладилар.

Кун тартибида республика халқ вакилликларига сайлов ўтказиш тўғрисидаги қонун, Германия Демократик Республикаси билан Монголия Халқ Республикаси ўртасида консуллик шартномаси тўғрисидаги қонун ва бошқа масалалар ҳам бор.

Германия Демократик Республикаси Халқ палатасининг раиси И. Дикман мажлисни очиб, Скопледа ер қимирлаши муносабати билан мусибатга учраган Югославия халқларига Халқ палатаси депутатлари номидан ва Германия Демократик Республикаси аҳолиси номидан таъзия билдирди.

Вальтер Ульбрихт депутатлар олдида баёнот берди.

АҚШДА МАХФИЙ ЙЎЛДОШ УЧИРИЛДИ

НЬЮ-ЙОРК, 31 июль. (ТАСС). Информация агентликларининг хабар беришича, кеча Америка Қўшма Штатлари Калифорниядаги Ванденберг ҳарбий-ҳаво базасидан янги махфий йўлдошни учирган.

ДЕ ГОЛЛНИНГ ХАТАРЛИ ҚАРОРИ

КАНБЕРРА, 31 июль. (ТАСС). Сиднейда чиқадиган «Сан» газетаси ядро синовларини қисман тақиқлаш тўғрисидаги шартномада қатнашишдан Франциянинг бош тортганлигини танқид қилиб, «президент де Голль хатарли ядро арқонида юришга уринмоқда» деб ёзади.

«Ядро синовларини тақиқлаш тўғрисидаги шартномага Франция қўшилмаётганлиги, — деб ёзади «Сидней морнинг геральд» газетаси, — кўп кишиларга ҳозирги мушкул тинчлик учун тағин ҳам мустаҳкам негиз вужудга келтириш йўлидаги уқубатли курашда яна бир кераксиз ғов бўлиб кўринмоқда».

«Де Голлнинг бу қарори бизни афсуслантиради, — деб ёзади «Дейли миррор» газетаси,... — Тинч океан районида Франциянинг яқинда портлатадиган бомбаси атмосферани заҳарлайди».

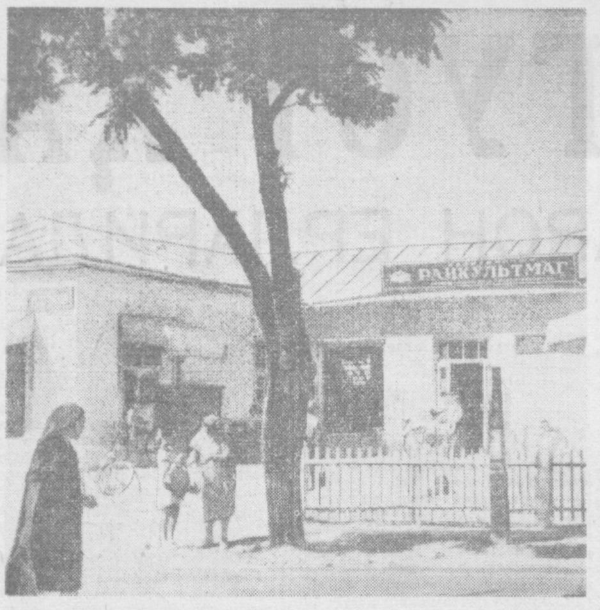

Тўйтепада янги маданий моллар магазини очилди. Бу қулайликдан аҳоли мамнун бўлаётир.

Суратда: магазин биноси.

А. Абалян фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИДА

Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениесининг президиуми КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорларини амалга ошириш юзасидан бир қанча тадбирлар белгилади. Тошкентда ва барча область марказларида Марказий Комитет Пленуми якунларига ва идеология фронтининг зарбдор кучлари бўлган матбуот, радио ва телевидениенинг вазифаларига бағишлаб журналистларнинг йиғилишларини ўтказишга қарор қилинди. Шу йилнинг охиригача очерк, пропагандистик мақола ва газета хабари каби жанрларда журналистларнинг профессионал маҳоратини ошириш масалалари юзасидан областлараро семинарлар, шунингдек «Меҳнаткашларни атеистик руҳда тарбиялашда матбуот, адабиёт ва санъатнинг роли» деган темада республикааро семинар ўтказиш ҳам мўлжалланди.

Босма пропаганданинг таъсирчанлигини кучайтириш мақсадида 1964 йилдан бошлаб «Журналист кутубхоначаси» (йилига 15-20 китобча) нашр этишга қарор қилинди.

Очеркист журналистлар республика семинари ва таржимон журналистлар семинарининг якунлари муҳокама қилинди.

Сирдарё области ташкил этилганлиги муносабати билан президиум Ўзбекистон Журналистлар союзи Сирдарё область бўлимининг ташкилот бюросини тузди.

«Ферганская правда» газетасининг 25 йиллигини нишонлаш юзасидан редакция ходимларининг бир группаси Журналистлар союзининг ёрлиқлари билан мукофотланди.

(ЎзТАГ).

ОБЛАСТИМИЗДА

ОЛТИН СОАТ МУБОРАК

Қаердандир тракторнинг тириллаётган овози эшитилади. Ширин уйқусини тарк этиб пахтазорга шунчалик барвақт чиққан қайси азамат экан?

Булар Оққўрғон бошқармасидаги Ҳамид Олимжон номли колхознинг лафзи ҳалол механизатор йигитлари Баҳром Парпиев, Омон Муродов ва Нурмат Маматқуловлардир. Уларнинг фидокорона меҳнатини колхоз правлениеси муносиб тақдирлади. Азаматлар олтин соат билан мукофотланди.

Э. ХУШБЕКОВ.

ЁШ ПАХТАКОРЛАР

Ўрта Чирчиқ бошқармасига қарашли «Полярная звезда» колхозидаги Чехов номли мактаб ўқувчилари учун бир ойлик меҳнат лагери очилди. Ўқувчилар дам олиш билан бирга 11 гектар майдондаги ғўзаларни парвариш қилиб, ҳар гектар ердан 32 центнердан ҳосил кўтаришга бел боғлаганлар. Улар шу кунгача ғўзаларни уч марта комплекс парваришдан чиқардилар.

Х. КАМОЛОВ.

ҚИШЛОҚ ОБОД БЎЛМОҚДА

Бўстонлиқ марказида янги юз ўринли болалар боғчаси ва 80 ўринли касалхона қад кўтарди. Бу биноларни Чирчиқ шаҳар 160-қурилиш трестининг 225-бошқарма қурувчилари муддатидан илгари битказиб, аҳолига совға қилишди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

АҲОЛИ ХИЗМАТИДА

Оққўрғон ишлаб чиқариш бошқармасига қарашли 1-«Оққўрғон» совхозида қурилиш ишлари авж олдириб юборилган.

Яқинда бу ерда қуриб битказилган озиқ-овқат, кийим-кечак ва маданий моллар магазини аҳолига намунали хизмат кўрсата бошлади.

А. ТОИРОВ.

МИНЕРАЛ ПАХТА ЦЕХИ

Оҳангаронда қурилаётган асбоцемент конструкциялари заводида янги цех ишга туширилди. Цех йилига 40 минг кубометр овоз ўтказмайдиган енгил қурилиш материали — минерал пахта ишлаб чиқаради. Бу цех бутун Ўрта Осиё иқтисодий районидаги йирик панеллар ишлаб чиқарувчи уйсозлик заводларини минерал пахта билан таъминлайди.

М. СУЛТОНОВ.

Саид АҲМАД

(ҲИКОЯ)

Ўнсаккизминг олам ошуби агар бошиндадир
Не ажаб, чун сарвинозим ўнсаккиз ёшиндадир.

НАВОИЙ

Ўнсаккизга кирган одамнинг кўзига олам жилва қилади. Камалакнинг етти рангидан етмишминг ранг ясайди. Эчкининг ёқимсиз маърashi ҳам қулоғига булбул навоси бўлиб киради. Юлдузларга қўли етади, тубсиз уммонлар тиззасидан келади.

Ўнсаккизга кирмабсиз, дунёга келмабсиз!

Мана, ўнсаккизга кирганлардан бири каттакон терак тагида ҳаёлчан турибди. У ҳали шу ёшга етиб оғзига ичкилик деган нарсани олмаган. Аммо қипқизил маст. Овози дўриллайди, хуснбузар тошган юзларида бир чиройли ҳаёл излари бор. Мана шу боланинг ўнсаккизга кирганига бугун роппа роса тўрт кун бўлди. Шу ёшга кирдию, шунақа ҳаёлчан, бўлар-бўлмасга хўрсинадиган, кечаси ойга қараб ўзича шеър тўқийдиган бўлиб қолди.

Кексалар! Сиз ҳам шу ёшингизни эсланг!

Қишда саримсоқ пиёз еган одамнинг оғзидан кўклам жаласи қуйиб ўтган теракзорнинг иси келади. Сиз ҳам болалигингизни эсласангиз унитилган муҳаббат яна туғёнга келади. Мана шу хўрсиниб турган, юзига хуснбузар тошган у йигит сизсиз, шу сизнинг ўнсаккиз ёшингиз.

Йигитча хўрсиниб турган кўчанинг бу бетида баланд иморат бор. Иккинчи қаватнинг балконига қаранг, ўтган куни ўнсаккизга кирган бир қиз кафтини иягига тираб ўтирибди. Ўзи унча чиройли эмас, аммо ўнсаккизга кирган қизнинг хунуги бўлмайди, буни биласиз. Бечора қиз келин аясининг пардоз қутисини титкилаб йўлакда юзига упа сураётганида акаси келиб қолиб бир тарсаки еганидан, ёнидан бир жуфт кинобилети чиқиб қолиб гап топиб беролмай довдираганидан унинг неча ёшга кирганини билиб тургандирсиз. Бунақа иш ўнсаккизга кирган қиз боланинг қўлидан келади.

Э, аяжонлар! Кўчадан куёвнавкар ўтса қавиб турган кўрпангизни супада қолдириб девордан қарайдиган бувижонлар, ҳа, нима, ўнсаккизга кирмай хатлаб ўтиб кетмагандирсиз. Кулманг, ўзларингиз ҳам худди шунақа бўлгансиз. Йиғлагансиз, кулгансиз, хўрсингансиз, дўриллаган овоз эшитганингизда юрагингизда от ўйнаган.

Йўл ўртасида эзмаланиб гаплашиб келаётган икки кекса ўтиб кетгандан кейин йигит жадал юриб балкон тагига келди. Унинг шарпасини сезган қиз бармоғини лаблари устига кўндаланг қўйиб қошларини керди-да, чироқни ўчириб, ғойиб бўлди. Зум ўтмай, у йигит олдида пайдо бўлди. Ҳамма ёқни атир ҳиди тутиб кетди.

Иккови индашмай йўл ёқалаб кетаверишди. Анҳор томонга бурилишаётганда қиз мижнун толнинг осилиб ётган навдасидан баргларни қисимда сидириб олди-да, йигитнинг устидан сочиб юборди. Йигит ундан қасдини олмоқчи бўлиб интилган эди, қочди. Кўприкка етмай йигит уни тутиб, бағрига босиб ўпиб-ўпиб олди. Қиз унинг қучоғидан юлқиниб чиқиб, катта харсангга ўтириб қолди.

— Сен шунақасан-да, Анвар,— деди қиз ундан ўпкалагандек кулиб.

Анвар унга яқин келишга юраги дов бермай сал нарироқда ҳансираб турарди.

— Бўлди, энди,— деди қиз жиддий оҳангда.— Энди нима қиламиз. Жуда бошим қотди-ку. Айтдим-ку, сен билан мендан киноартисти чиқмайди, деб.

Анвар қўл силтади.

— Кўришолмайди, режиссёрининг гапини қара, илм керак, дейди. Нима ўнинчини бекорга битириб қўйибмизми? Ролни берсину ўйнаганимизни томоша қилаверсин. Майли, кимлигимни уларга кўрсатиб қўяман. Қурилишга бораман. Сен нима қиласан? Сенга нима, сендан артист чиқади. Сал кунда хизмат кўрсатган артист Умидахоним Болтаева бўлиб кетасан.

Умида шарақлаб кулиб юборди.

— Э, омон бўле, бўлмади. Аризамизнинг устига бўлмайди, деган резолюция қўйиб қайтиб беришди. Хайр, алвидо кино экрани! Тўқимачилик комбинатига ишга кираман. Ўша ерда ҳаваскорлар тўгарагидан ўсиб чиқаман.

Улар гоҳ куйиниб, гоҳ кулишиб анча пайтгача анҳор ёқалаб айланиб юришди.

Анвар билан Умида бир партада ўн йил ёнма-ён ўтириб ўқишди. Шу ўн йил ичида озмунча хаёл суришмади. Анвар кунига бир касб танларди. Гоҳ учувчи, гоҳ машҳур артист, гоҳ дипломат бўлиб дунё кезарди. Мана бугун ҳаммаси чиппакка чиқди кетди. Умида бўлса қайси журналда киноартистларнинг сурати чиқса қирқиб олар, ҳинд қизларига ўхшайман деб икки қошининг ўртасига хол қўйиб, капрон шарфга пистон қадаб кунора суратга тушарди. Уни ҳам кинога олишмади.

Беқарор, бекўним ёшлик уларни не кўйларга солмади.

Бу кеча ҳам уларнинг маслаҳати пишмади. Эртага яна шу ерда учрашишга аҳд қилиб ажралишди. Яна ўша кўча бетидаги балконнинг чироғи ёнди. Яна ўша хаёлчан ўтириш...

Анвар бўлса маст одамдек каловлаб санқиб уйига қайтди. Ўрнига ётиб кўзи илинмади. Умиданинг юзи экранда каттакон бўлиб кўринаверди. У гўё буёққа кел, деб уни экранга чақираётганга ўхшайверди. Охири хаёли тушга уланиб кетди.

Иккови роль ўйнаган рангли кино қўйилаётган эмиш. Залда ўтирганлар бир экрандаги Анварга, бир залда ўтирган Анварга қараб қандай бахтли одам экан-а, дейишаётган эмиш. Кино тугагандан кейин уларнинг ҳар иккови ҳам томошабинлар ўраб олиб чапак чалишармиш. Бир томошабин худди унинг қулоғи тагида жуда ҳам қаттиқ чапак чалар эмиш. Анвар уйғониб кетиб қараса у ётган кроватнинг бош томонига қўниб олган хўроз қанот қоқиб энди қичқираман деб турган экан.

Анвар тушини бўлган хўрознинг оёғидан ушлаб улоқтирди. Барибир хўроз ариқ лабида туриб уни масхара қилгандек тумов товушда манқаланиб қичқириб юборди.

Тўкилган шафтолиларни териб юрган ичкуёв поччаси пичинг қилди:

— Ёғаверасизми, халқ артисти. Бошингизга офтоб келиб қолдику. Ишлар нима бўлди? Қабул қилишмаганга ўхшайди. Яхшиси юринг мен билан, экспедицияга олиб кетай. Икки йил менинг партиямда ишлаб, кейин институтга кирасиз.

Анвар поччасининг ишини ёмон кўрарди. Шу ҳам иш бўлдими, чўлу-биёбонларда тупроқ кавлаб, эски иморатларнинг қолдиғини топиш. Бу ишда қаҳрамон бўлиш қийин. Бўлса поччаси бўларди. Минг йил олдинги тангаларни, кўзачаларни топган. Нимаси қизиқ! Космонавт бўлса бошқа гап. Бир марта осмонга чиқиб орбитани айланса бўлди, ерга тушиши билан Олтин Юлдуз тайёр. Аммо космонавт бўлиш учун математикани, физикани яхши билиш керак. Анвар ҳар иккаласидан ҳам зўрға учга илинган. Ундан ташқари Анварнинг бўйи узун, новча. Кабинага сиғмайди, сиққанда ҳам икки букилиб ўтириш керак.

Бола бечора минг хил ўйлар билан қурилиш конторасига борди. Мажлис бўлаётган экан, бошлиқнинг олдига киролмади-да, тентиб қурилиш майдонига кетди. Ҳаммаёқ чанг, шовқин. Самосваллар у ёқдан бу ёққа вағиллаб ўтиб турибди. Шарақлатиб шағал тўкади, қаердадир қалдираб бетон қорадиган машина айланади. Бир пасдаёқ Анварнинг боши айланиб кетди. Кимдир: қоче, бола, деди. Анвар ўгирилиб қараса цемент деворни хартумида кўтараётган баҳайбат краннинг тагига келиб қолган экан. У четга чиқиб кран бошқараётган кишининг ҳаракатларини кузатиб турди. Кран хартуми деворни ҳаволатиб олиб бориб учинчи қават томининг қирғоғига қўндирди. Девор қўнган жойда электр пайвандлари чақнади. Анвар анграйганича туриб қолди. Кранчи Анварга қараб нимадир деди. Анвар у нима деётганини тушунмади. У икки бармоғини лабига қўйиб нафасини ичига тортиб кўрсатди-да, ниманидир унга ирғитди. Кейин у дўнг орқасидаги автолавкани кўрсатди. Анвар у ташлаган нарсани олиб қараса «Беломор»нинг пачкасига ўраб ташланган пул экан. Анвар дарров тушунди-ю, папирос олгани дўконга қараб чопди. У қайтиб келганда кранчи яна битта деворни қўндириб бўлган экан. Анвар унга папиросни кўрсатган эди, у буёққа чиқ, деб имлади. Анвар шошиб темир пиллапояларга тармашиб чиқа бошлади.

Кран пастдан унча баланд кўринмаган эди. У то кранчининг олдига чиққунича нақ қора терга ботиб кетди. Бирдан муздек шамол эсиб унинг баҳри-дилини очиб юборди. Папиросни эгасига бериб атрофга қаради. Ҳаммаёқ баралла кўриниб турибди. Шаҳар четидаги иморатлар худди туман орасидан кўринаётганга ўхшайди. Ҳаммаёқ иморат, иморат. Узоқда кўмкўк дарахтлар орқасидан Комсомол кўли ойнадек бўлиб ялтираб турибди. Краннинг қоқ белида Анварнинг шундоқ ёққинасида бир гала каптар пилдираб учади.

Кранчи папиросни ўт олдириб бир-икки марта тўйиб-тўйиб тортди-да Анварга қаради.

— Раҳмат, акаси, зап иш қилдинг-да, жуда хумор бўлиб турган эдим.

Анвар унга маъноли илжайиб қўйди.

— Ўқийсанми, ишлайсанми?— деди кранчи пастга хартум илгагига цемент қоришмаси солинган темир тосни илаётганлардан кўз узмай.

— Ишламайман ҳам, ўқимайман ҳам. Ўқишни битирдим, энди ишламоқчиман.

— Менга шогирд тушмайсанми?— деди у қоришмани тўртинчи қавати битмаган бино тепасидан айлантириб ўтиб янги пойдевор қуяётганларнинг олдига тушираркан.

Анвар нима дейишни билмай ўйланиб қолди.

— Ё космонавт бўлмоқчимисан? Ҳозир ҳамма ёшлар космонавт бўлишни мўлжаллашяпти. Ке, сен билан биз ўша космонавтларга уй қурайлик, нима дейсан!

Анвар мундоқ қараса кранчилик ҳам ғалати ишга ўхшайди. Бирдан унда кранчи бўлиш орзуси туғилди. Ёшлик шунақа бўлади. То бир касбнинг бошини тутгунча ўзини у ёқдан бу ёққа ураверади. Ўнсаккиз ёш ана шу беқарорликнинг марраси, охири бўлади.

— Рост айтяпман, шогирд тушсанг, сал кунда кранчи қилиб қўяман. Мана шу кран икковимизники бўлади. Биласанми, бу кран билан республикани айланиб чиққанман. Бу ёғига икковимиз ишлаймиз. Қараб турсам яхши болага ўхшайсан. Хўш, нима дейсан?

Анвар «бўпти» деб юборганини билмай қолди. Тамом! Анварнинг болалиги битди!

— Ҳали обедда конторага бирга борамиз, ўша ерда ишни битказамиз. Ҳозир уйингга бориб ҳужжатларингни олиб кел. Ана, энди менга ҳалақит берма. Техника хавфсизлигининг инспектори кўриб қолса бошим балога қолади.

Анвар пилдираганича пастга тушиб кетди.

Яна ўша анҳор бўйи.

Яна ўша сичқон тешган элакдек ой. Юлдузлар куйган қозон тагидек жимир-жимир қилиб туришибди. Анҳор шалоплаб қирғоққа сапчийди. Ой аксини майдалаб оқизиб кетмоқчи, мажнун тол навдаларига осилиб бир дам тўхтамоқчи бўлади-ю, эплолмайди. Харсанг тош устида оёғини сувга ботириб Умида ўтирибди. Анвар ҳовлиқиб-ҳовлиқиб гапиради.

— Биласанми, биласанми, дунёда кранчиликдек қойил иш йўқ. Шундоқ тепасига чиқиб қарасанг дунёнинг нариги чеккаси ҳам кўринади. Мен ўша ердан туриб сизларнинг томларингни кўрдим. Кўллар, боғлар, иморатлар... Битта самолёт худди оёғимнинг тагидан ўтиб кетди.

Умида кўзларини катта-катта очиб унга қараб турибди. Чой қоғозини бурдалаб ташлагандек ой тангалари сув бетида милт-милт оқади. Катта кўприк устидан ўтаётган машина чироқларининг акси худди сувга бир шўнғиб олгандек нариги қирғоққа етмай сўнади.

Қиз йигитнинг гапларига чидамай кетди.

— Комбинатга борганмисан, ўзинг. Комбинатнинг қанақалигини биласанми, ўзинг. Вой бў... Мен тенги қиз бир юз ўниккита дастгоҳни юритяпти. Қирқ минг одам ишлайди. Кранни гапирасана. Кранинг нима бўпти, бу дастгоҳларнинг олдида. Комбинатда бир йилда чиқадиган матони ер шарига ўрасанг ернинг очиқ жойи қолмайди. Кранларингу, жамики қурилишларингни ўраб ташлайди.

Анвар ҳам бўш келмади. У кранчини мақтайвериб охири гап тополмай қолди. Аммо Умида комбинатда кўрганларини гапириб тугатолмасди.

Анвар мундоқ қараса Умида лабига қизил суртганга ўхшайди. Тикилиб кўрса рост.

— Бу нима, янги калишнинг ичидек қип-қизил қилиб.

Умида пиқ этиб кулиб юборди. Унинг бу кулкисида: сен учун, сен учун тентак, деган маъно барқ уриб турарди.

Шу кеча уларнинг хаёлига киноартист бўлиш деган гап келмади. Ҳар иккови ҳам янгидан танлаган касбларини тилдан қўймасдилар.

Ўнсаккиз ёш шунақа бўлади. Гўдаклик хаёллари яратган орзуларини тумандек тарқатиб янги орзулар яратади. Яратади-ю, уни ҳақиқатга айлантиради.

Ажаб эмас, энди бу икки ўсмир киноэкранларида артист бўлиб эмас, артистлар булар бўлиб кўринса.

Ўнсаккизга кирмабсиз, дунёга келмабсиз!

ЁШ ТАЛАНТЛАР

Чет эллар билан дўстлик ва маданий алоқалар Ўзбекистон жамияти томонидан болалар ижодининг энг яхши асарларига эълон қилинган конкурс уч ойдан кўпроқ давом этди. Конкурс ёш талантларни аниқлаш, уларнинг ижодини мамлакатимиздан ташқарида намойиш қилиш мақсадида кўчма виставка ташкил этган эди.

Республикамиз ёш рассомларининг 200 дан ортиқ асарлари конкурсга келди. Болалар турли темаларда жуда кўп расмлар юбордилар. Ёш рассомлар ўзларини қизиқтирган, ҳаяжонлантирган ва қалбларига яқин бўлган барча нарсаларни рангба-ранг бўёқларда акс эттирганлар.

Яқинда махсус жюри конкурсга келган расмларни қараб чиқди ва энг яхши асарларни мукофотлади.

Иккита биринчи мукофот тошкентлик ёш рассомлардан А. Ҳамдамов ва Т. Воробьеваларга берилди.

Ю. Утенков ишлаган расм ва акварелъ лар серияси катта қизиқиш уйғотади. У жонажон ўлканинг табиатини ва қурилишлардаги қизғин ҳаётни ёрқин бўёқларда акс эттирган. Бу ёш ҳаваскор билан В. Соколов иккинчи мукофотни олдилар.

Конкурснинг ўнта қатнашчиси учинчи мукофот билан тақдирланди. Энг кичик қатнашчилар — болалар боғчасида тарбияланувчилар К. Ҳамдамов ва В. Шуклинлар ҳам учинчи мукофотни олишга сазовор бўлишди.

Конкурсга келган энг яхши асарлар чет элларда намойиш қилиш учун танлаб олинди.

О. АПУХТИН.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» НАТИЖАЛАРНИ МАЪЛУМ ҚИЛАДИ

„ЙЎЛАКДАГИ МУҲАББАТ“

«..Ҳовлида Ҳолиқов мақталган қадди-қоматли норғул жувон қўлида каптардек питирлаб ётибди. Мунаввархоним уни бургутдек чангалига олиб, ейман деб турибди.

Бечора ошиқ!..»

Ана шу сўзларни газетамизнинг 2 июль сонида юқоридаги сарлавҳа билан босилган фельетонда ўқигансиз, албатта. Унда асосан Мунаввархоннинг софдил совет хотин-қизлари шаънига номуносиб хатти-ҳаракатлари, оила қуриш ниқобида бировларнинг уй-жойларига эга бўлишдек нопок нияти, ўтакетган иғвогар ва туҳматчилиги, кўпгина ташкилотларни ўзининг ана шу жирканч мақсади йўлида овора қилаётганлиги, беҳуда жанжал кўтариб қўни-қўшни ва маҳалла аҳолиси тинчлигини бузаётганлиги очиб ташланган эди.

Фельетон яқинда 1-Оқлон маҳалла аҳолисининг умумий йиғилишида кенг муҳокама қилинди. Қуйида биз шу йиғилишда қабул қилинган қарорни қисқартириб босяпмиз:

1. Фельетонда Мунаввархон Холиқова ҳақида келтирилган фактлар ва танқидий мулоҳазаларнинг тўғрилиги қайд қилинсин.

2. Абу Али ибн Сино кўчаси, 1-уйда яшовчи Ғ. Холиқовнинг коммунистларга номуносиб ҳаракати қаттиқ қоралансин ва унинг уйи кўп йил бирга умр кечирган биринчи хотини Маъфиратхонга қолдирилсин.

3. Мунаввар Холиқова билан Ғ. Холиқов юқоридаги кўрсатилган адресли ҳовлидан беш кун муддат ичида кўчириб юборилсин.

4. Октябрь район ижроия комитетидан ушбу қарорни тасдиқлаш сўралсин.

Қарор умумий мажлис қатнашчилари томонидан бир овоздан қабул қилинган.

ЛАГЕРЬ ҚЎЙНИДА

Ўртачирчиқ. Бошқармадаги «Ленин йўли» колхозининг Белинский номли 10-ўн бир йиллик мактаб пионерлари учун «Коммунизм» участкасида лагерь очилган. Бу ерда дам олаётган пионер ва ўқувчиларга яхши шароит яратиб берилган. Улар тарбиячилари М. Раҳимбердиева ва пионервожатий Я. Хабибовлар бошчилигида анҳор бўйларида сайр этиб, кўнгилли ҳордиқ чиқармоқдалар.

А. ҲОЛХЎЖАЕВ.

* * *

Янгийўл. Фрунзе номли колхозда ташкил этилган пионер лагерида 30 га яқин ўғил-қиз дам олмоқда. Лагерда қизиқарли спорт ўйинлари секциялари мунтазам ишлаб турибди. Ўқувчилар тарбиячи Н. Осокина раҳбарлигида ҳархил расмлар, ўйинчоқлар ясашни ўрганмоқдалар.

В. БОБОХОНОВ.

* * *

Калинин. Бошқармадаги М. Горький номли 89-мактаб ҳовлисида пионер лагери ишлаб турипти. Унда 40 га яқин ўқувчи дам олмоқда. Дам олувчилар ўзларига кўрсатилаётган ғамхўрликдан мамнун бўлмоқдалар.

И. ЎРИНБОЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

2 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 18.00 — **Биз коммунизм даврида яшаймиз** (мактаб ўқувчилари учун), 18.25 — **Темир йўлчилар куни олдидан**, 18.45 — **Телевизион янгиликлар**, 19.05 — **Адабий эшиттириш**, 19.35 — **Қишлоқ хўжалик ходимлари учун**, 19.55 — **Эртаси куни программаси**.

Рус тилида: 20.00 — **Телевизион янгиликлар**, 20.20 — **А. Адан, Л. Делиб. Корсар** (балет), 20.50 — **Москва кинофестивали меҳмонлари**, 21.30 — **Учинчи тайм** номли киноповесть.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 3/VIII да **Нодира.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА:

Хор табақа (1 ва 2-серия) — «ВАТАН», «МИР», НАВОИЙ номли, «ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН», «СПУТНИК», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Эртага келинг — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 4 ва кеч 8 да).

Амирликнинг емирилиши — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тинчлик ва дўстлик фестивали (кундуз соат 1 ва 4-20 минутда), **Катта олимпиада** (кундуз 2-10 минут, кеч 5 ярим ва 8 да) — КИНОЛЕКТОРИЙ.

ЁЗГИ БИНОДА:

(кеч 9-15 ва 10-45 минутда)

Хор табақа (1 ва 2-серия) — «ВАТАН», НАВОИЙ номли, «ФЕСТИВАЛЬ».

Эртага келинг — ТЕЛЬМАН номли, «РАКЕТА», «ПОБЕДА».

Америка француз кўзи билан — «ПАХТАКОР».

Подшо марҳамати — КАФАНОВ номли.

Тоҳир ва Зуҳра — «УДАРНИК».

Симладаги севги (1 ва 2-серия) — «ШАРҚ».

Аблаҳлар тўдаси — «МЕҲНАТ».

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИ

ФУТБОЛ БЎЙИЧА

«А» класси СССР биринчилигининг II даврали учун

АБОНЕМЕНТЛАР сотишга киришди

Бу абонементлар стадион кассаларида сотилади.

Тошкент шаҳар ижроия комитети Маиший хизмат кўрсатиш бошқармасининг

«КАНЦКУЛЬТИЗДЕЛИЯ» ФАБРИКАСИ

КУТУБХОНА КИТОБЛАРИ, ЖУРНАЛ ВА БОШҚА АДАБИЁТНИ

МУҚОВАЛАШ УЧУН

АҲОЛИДАН

заказ қабул қилади

Заказлар маиший хизмат кўрсатиш Марказий бюроси орқали қабул қилинади. Адрес: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси, 19-уй, телефон 2 5311.

Тошкентдаги

3-АВТОБУС ПАРКИГА

2. 3. 4-разрядли **автослесарлар, кузов слесарлари, техника складининг мудири,** автобусларда ишлаш учун **I—II класс шофёрлар** ва беш йиллик стажи бўлган **III класс шофёрлар**

КЕРАК

Қорасарой кўчаси, Чангалзор мавзу проезд, 57-уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин.

Жарқўча, 88-уйда турувчи **Саида Аброловна Султонованинг** Уйғур кўчаси, Уйғур проезд, 10-уйда турувчи Аҳрор Саидаҳмедович Султоновдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ судида кўрилади.

Ткач кўчаси, 4-уй, 32-квартирада турувчи **Нина Васильевна Жабинанинг** шу уйда турувчи Григорий **Петрович Жабиндан** ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Нахимов кўчаси, 28-уйда турувчи **Семён Михайлович Фрейдлиннинг** Чимкент кўчаси, 15-уйда турувчи Розенталь Мария Ильинична ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Фрунзе район халқ судида кўрилади.

Редактор ўринбосари
И. СУЛАЙМОНОВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») — Орган Ташкентских промышленного и сельского областных комитетов КП Узбекистана, Ташкентского горкома КП Узбекистана, промышленного, сельского областных и городского Советов депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: редактор — 29004. Редактор ўринбосари — 26232. Масъул секретарь — 34808. Секретариат — 31936. Идеология бўлими — 25885. Саноат ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими 33786. Қурилиш ва партия ишлари бўлими — 33786. Қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши ва партия ишлари бўлими — 29040. Совет ишлари, маиший ва шаҳар хўжалиги бўлими — 33786. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими — 28761. Ахборот ва спорт бўлими — 33786. Хатлар ва оммавий ишлар бўлими — 34048. Эълонлар бўлими — 28142. Коммутатор — 30249 дан 30258 гача.

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони Сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси.

Р. 11004. Индекс 64695. Нашр. № 1648.